

జియోగ్రాఫి

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకటామానాయుడు

సంపుటి 36]

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

[సంచిక 45

హైదరాబాదు తేలు

- ★ ఆంధ్రప్రదేశ్ కు వుపయోగకరమైన జాతీయాభివృద్ధిమండలి చర్చలు
- ★ ఇతర ముఖ్యమంత్రులకు వుత్సాహాన్నిచ్చిన ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి ప్రసంగం
- ★ రాజధానిలో నృత్య,నాటక ప్రదర్శనాలు

ధీర్ఘిలో గతవారం జరిగిన జాతీయాభివృద్ధిమండలి సమావేశం రాష్ట్రాల దృష్ట్యా చాలా ముఖ్యమైనదేకాక వాటి విషయాన్ని కూడా సూచిస్తున్నది.

వ్యధాని నెహ్రూ నిర్మాణానంతరం, దేశరాజకీయాల ధోరణి, ముఖ్యంగా లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి పార్లమెంటులో పాల్గొనిన వారు ఎన్నికల వరకు, ఆ తరువాత కాంగ్రెసు పార్టీకి, దేశవ్యవహారాలకు సంబంధించి తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలు, ఒక విషయాన్ని నిర్ణయంగా నిరూపించాయి. ఒకటి కాంగ్రెసు అభిప్రాయవర్గం పరస్పరాలభ్యం రానురాను ముగ్యమైపోవడం, రాష్ట్రాలలో జలంగావున్న రాష్ట్ర నాయకుల ప్రాధాన్యం ధీర్ఘిలో కూడా పెరగడం, అరిస్టా కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకత్వం విషయంలో అభిప్రాయవర్గం ఏమీ చేయలేని స్థితిలో ఉండడం దీనికి తార్కాణం. విరేన్ మిత్రగారు ముఖ్యమంత్రి పదవికి రాజీనామా ఇస్తానంటే, అభిప్రాయవర్గం సమ్మతించింది. తరువాత రాజీనామాను ఉపసంహరించుకుంటానంటే సరే అన్నది.

నెహ్రూగారు నిర్మాణం చెందిన అనంతరం మొదటిసారిగా జరిగిన జాతీయాభివృద్ధి మండలి సమావేశం చర్చలు, నిర్ణయాలు కూడా, అధికారంలోవున్న పార్టీ కేంద్ర నాయకత్వం జలపాన పడడడానికి అనుగుణ్యంగానే ఉన్నది. ఈ సమావేశం ప్రధానంగా, నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికా వ్యూహాన్ని, ప్రణాళిక క్రింద ఎంత అర్హు చేయాలి, ఉన్న వన ర్శే మి తి, ఇందుకు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేయవలసిందే మి తి చర్చించడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఇందులో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి తల వణు తలంపుగా చేసిన ప్రసంగం, ఇతర ముఖ్యమంత్రులందరినీ ఉత్సాహపరచింది. అయితే ముఖ్యంగా పెళ్ళాన్న విషయాలు కొన్ని ఉన్నాయి. ఒకటి: అసలు జాతీయ ప్రణాళికారచనలో జాతీయ ప్రధానంగా వైన రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం. రెండవది: వ్యవసాయాభివృద్ధి హెచ్చించడం ప్రణాళిక ప్రధానోద్దేశమంటారు కాని ఈరంగంలో సత్వరవలీకాలను ఇచ్చే ప్రాజెక్టులు పెట్టి, రాష్ట్రాలలో, కావలసినంత నిధులు లేక పనిచేయవలసి పోతున్నది. మూడవది: నాగార్జునసాగరంలాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులకు కూడా నిధుల కేటాయింపు రాష్ట్ర ప్రణాళికా భాగంగా పరిగణించవలసి రావడంవలన, ఒకటేమో వీటికి అవసరమైన నిధులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శక్తి కిమింది ఉండడంవల్ల వాటిపై పని మందగించడం, వీటికి కేటా

యించిన మేరకు ఇతర రంగాలలో వక కాలు చేబట్టడానికి నిధులులేకుండాపోవడం జరుగుతున్నది. ఉదాహరణకు, రెండవ మూడవ ప్రణాళికల క్రింద ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో సుమారు రూ. 500 కోట్లు అర్హు అవుతున్నది. వీటిలో అత్యధిక భాగం, దాదాపు సూరకోట్లు, ఒకనాగార్జునసాగరానికి వినియోగించవలసిరావడంవలన విద్య, పరిశ్రమలంటి ఇతర ముఖ్యమైన రంగాలలో అభ్యున్నతి కుంటుపడుతున్నది. ఇక నాల్గవది, అన్నిటికంటే మిందినది, ప్రభుత్వం రంగంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసే అర్హులో అవకాశ కలు అదివరకే పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాల్లోనే అంకా క్రోత్వ పరిశ్రమల స్థాపన జరుగుతున్నది; వెనుకబడిన ప్రాంతాలు వెనుకబడి ఉంటున్నాయి. దాదాపు పదిహేను సంవత్సరాల ప్రణాళికాకాలపు వార్య క్రమాల క్రింద ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లాంటి రాష్ట్రాల్లో ప్రణాళిక రంగంలో నెలకొల్పిన పరిశ్రమలు నామమాత్రమే. ఐదవది: పెట్టు రాష్ట్రాలలో తరతరాలుగా కరువుకాటకాలకు గురి అయ్యే ప్రాంతాలు వున్నాయి. అయినా ఇంత వరకు కరువుకు కారణభూతములైన పరిస్థితులను తొలగించడానికి ఇంత వరకు ఎలాంటి నిర్దితమైన, నిర్ణయమైన కార్య

క్రమమంటూ ప్రణాళికా సంఘం రూపొందించలేదు.

జాతీయాభివృద్ధి మండలి సమావేశాలు అదివరకు చాలాసార్లు జరిగాయి. భారత ప్రభుత్వ విధానాలకు సంబంధించినంత వరకు దేశంలో అత్యున్నతమైన నిర్ణాయక సంస్థ యిది. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులందరూ ఇందులో సభ్యులు. ప్రధానమంత్రి అధ్యక్షుడు. ఇంత ముఖ్యమైన సంస్థ యైనప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వ మో ప్రణాళికా సంఘమో అదివరకే తయారుచేసిన దిక్కు తీర్మానాలను, నెహ్రూగారి ప్రసంగం, లేక మరొక కేంద్రమంత్రి ప్రసంగంవిన్న అనంతరం, ఆమోదించడం వినా ముఖ్య మంత్రులెవరూ తమ అభిప్రాయాలు ప్రకటించేవారుకారు. నెహ్రూగారిపై గల భక్తి విశ్వాసాలు, అయినలా ఉన్నతస్థాయి అలోచనచేసే సామర్థ్యం తమకు లేదన్నవారి విశ్వాసం దీనికి కారణం కావచ్చును. ఇప్పుడు పరిస్థితి వేరు. ఇప్పుడందరూ సమానులమే ననుకుంటున్నారు. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు కూడా ఇతర అభిప్రాయాలను తెలుసుకోవానే అలవాడకల వ్యక్తి కావడం స్వేచ్ఛగా చర్చ జరగడానికి దోహదం చేసినదనవచ్చును.

మొత్తంమీద ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సంబంధించినంతవరకు, జాతీయాభివృద్ధి మండలి చర్చలు వుపయోగకరంగా పరిణమించవచ్చును. కేవలం వ్యవసాయానికి కాక, పరిశ్రమలు, రవాణాలకు సంబంధించిన వుపసంహారలో సభ్యుడు గా బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఎన్నికయారు. ఈ వుపసంహారు ముసాయిదా నాల్గవ ప్రణాళికను పరిశీలించి తగు ని సూచనలు చేస్తాయి. ఈరంగాలలో నాల్గవ ప్రణాళిక నాటికైనా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు వ్యాయం జరుగుతుందని ఆశించవచ్చును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవకాశోత్సవం సందర్భంగా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నాటక సంఘం వారు నాలుగురోజుల నాటకోత్సవం నిర్వహించి — కొరవ 12.వ కేటిలో

చంద్రమౌళి రాజీనామా!

భద్రాద్రి రామాలయ గర్భగుడి నిర్మాణం విషయంలో ప్రభుత్వవైఖరికి నిరసనగా, వునర్నిర్మాణ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ కల్లూరు చంద్రమౌళి; భావనసభ్యత్వానికి, తిరువతి అలయ దర్శకర్తల సంఘాధ్యక్ష పదవికి, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సభ్యత్వానికి రాజీనామా యిచ్చారు. ఈ విషయంలో మంత్రివర్గం నిరంతరంగా వ్యవహరించినందున శ్రీ చంద్రమౌళిగారి అభిప్రాయం. వారు భద్రాచలం అలయ వునర్నిర్మాణ సంఘాధ్యక్షుడు, కాంగ్రెస్ ప్రాథమిక సభ్యత్వానికి మాత్రం రాజీనామా యిచ్చలేదని.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు మాత్రం తమ నిర్ణయం మారదని, చంద్రమౌళిగారి సంఘం అలయ వునర్నిర్మాణాన్ని కొనసాగించటంపై, తామేపూర్తి చేయిస్తామని వారు ప్రకటించారు.

ఈ గర్భగుడి నిర్మాణ రాధ్యాంశాన్ని అసాంతం గమనిస్తున్న సామాన్యులకు అని విస్తుంది: రామదాసు కాలానికి అనుగుణంగా నిర్మాణమైన గర్భగుడి, నేటికాలానికి అనుకూలంగా కొలలలో కొద్దిమాద్యులచేస్తే మునిగిపోయేది ఏముంది అని! అట్లయినా చంద్రమౌళిగారు దైవభక్తి వరాయణుడే కాని, నాస్తికుడు కాదే అని!

శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారికి రాయబార పదవి?

దాక్టరు నెహ్రూ గోపాల రెడ్డిగారు లండన్ లో భారత హైకమిషనరుగానో, టెయిరోలో భారత రాయబారిగానో నియమించబడతారనే వదంతులు ధీర్ఘిలో వ్యాపించినట్లు హైదరాబాదు నుండి వెలువడే ఆంగ్ల దినపత్రిక 'దక్కన్ క్రానికల్' ప్రకటించింది.

కేంద్రమంత్రిత్వానికి రాజీనామా యిచ్చినప్పటినుండి దాదాపు ఆల్టాకంలో వుండిన శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారిని అభినవాజ్యాల సభకు తన ప్రతినిధి వర్గంలో ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రి కిషుకభోయినప్పటి ఈ వూహాగానాలు ప్రారంభమైనాయి. వదంతులనుబట్టి ఇప్పుడది ప్రస్తుతముగా కార్యరూపం దరిస్తున్నవా అనిపిస్తున్నది.

శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గోపాల రెడ్డి గారిపట్ల మొదటినుండి అభిమానం, గౌరవ భావం వున్నదంటారు. అందువల్ల శ్రీ శాస్త్రి వారిని యిప్పటివలె పూరకేవుంపకుండాపోవచ్చునని రాజకీయవర్గాల వూహ. పత్రికలలో వచ్చిన వదంతులను గూర్చి శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారిని అడిగితే ఒక దిన్న సవ్యసన్ని పూరుతున్నారు. వారివూహ

యిలాంటి విషయాలలో పత్రికలవారికి సంబంధం వున్నది. అందువల్ల వారి సంబంధ మాత్రం వదంతులలోని సత్యాసత్యాలను తెలుసుకొనే అవకాశం కలుగదు.

ఇటీవల అమెరికాలో శ్రీ గోపాల రెడ్డి జపానోలో రాయబారిగా నియమించబడతారనే వూహ విసదించడం, దీనినిబట్టి దేశం ఏదైనా, శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారికి రాయబార పదవి తప్పదని అనుకోవలసివస్తుంది. అయితే అది వెంటనే కాకుండా కొంతకాలం తర్వాత జరుగవచ్చు. పార్లమెంటు సభ్యులుగా వున్నవారిని యిలాంటి పదవులకు నియమించాలంటే, ముందు వారిస్థానంలో జరుగవలసిన వుపఎన్నికలను గూర్చి అలోచించవలసివుంటుంది. ప్రస్తుతం శ్రీ నెహ్రూనియోజకవర్గంలో వుపఎన్నిక జరుగనున్నది. శ్రీ దానవ్వు మరణం మూలంగా ఏర్పడిన స్థానానికి కూడా ఎన్నిక జరుగవలసివున్నది. ఇంకా అనేక నెహ్రూ నియోజకవర్గం ఎన్నిక కాంగ్రెసుకు, వ్యక్తిగతంగా శ్రీ శాస్త్రికి ప్రతిష్టాసమస్య; ప్రపంచ దృష్టిని అకర్షించే ఎన్నిక యిది. గతంలో — కొరవ 12.వ కేటిలో

నిర్మల

కాఫీనే త్రాగుచున్నాము

వక్క పొడినే వాడుచున్నాము

అనే హామి ఉంటే అంతే చాలు

మా వ్యాను, డెలివరీ లెని చోవట్ల పజంట్లు

కావలయును. వివరములకు వలయుండి.

నిర్మల కాఫీ వరు

అంకురేట్లు, ఫోను 280 నెల్లూరు.

చంద్రభవా

నెల్లూరు

30 సం॥ముఖా నెల్లూరులో ఆందరి మన్నన పొందుతూ యన్న నిలకడగల కాఫీ భోజన హోటల్

నూళ్లూరుపేట పంచాయతీ పెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద తెలిపిన వసతి యిటుకు 16-11-64 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటల వరకు ఈ క్రింద సంకేతముచేసిన వారిచే గాని; లేక వారిచే అధికారము పొందిన వారిచేగాని నీలుచేసిన తెండర్లు స్వీకరించబడి, ఆచేరికా 2 1/2 గంటలకు పోతైన తెండరుదారుల యిటుకు తెండరుబడును. దుగిరిన వివరములు అసీను వసతి యిటు కాలములో తెలిసికొనవచ్చును.

వసతివరం: ఎస్టిమేటు: డిపాజిట్టు: మత్స్య-మాంస రూ. రూ. ముల మార్కెట్టు 7000/- 350/-

జె. బయ్యగోపాలు, కార్యనిర్వాహకాధికారి, గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయము, నూళ్లూరుపేట, 2-11-64.

నెల్లూరు అ॥ నవ్ బడి కోర్టులో E. P. No. 20 of 1963.

O. S. No. 15 of 1959. వందరెడ్డి దళకర్ కారులెడ్డి - విచారణ.

(1) బరివినుతుల దుప్పిణమ్మ వగైరాలు ... - రెస్ట్రాండెంట్లు.

రెస్ట్రాండెంట్లకు పాట్లు అనుభవంగల రాష్ట్రాధికారులు, పోలీసుల గ్రామములోని పోలీసునిగంటచేసు య 3-48 ట్లు, తేవులో చేసు య 2-00 ట్లు, అక్కమ్మ మాకులచేసు య 2-00 టెంట్లు. మట్టు: య 7-48 టెంట్లు 28-11-64 తేదీన పై కోర్టువద్ద యాలము చేయబడును.

— అరంభకాఫీ రూ. 7500/- లు. — మేనమాదు మోహనరామలెడ్డి, విచారణ అధ్యక్షుడు

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో E. P. No. 13 of 1964.

O. S. No. 159 of 1955. నెల్లూరు మున్సిపల్ కోర్టులో - విచారణ

(4) వకాళా సుబ్బాకాళాతుం వగైరాలు అక్కరారు - రెస్ట్రాండెంట్లు.

డ్రీగ్ పెట్టెలు అస్తికి వేలం వరకును నిర్ణయించుటకు 4-వ రెస్ట్రాండెంట్లకు నోటీసుకు 20-11-1964 తేదీకి వాయిదా చేయబడి యున్నది. ఆ రోజు వగలు 11 గంటలకు 4-వ రెస్ట్రాండెంట్ల పై కోర్టుకు పోవలసిగానుండల సవరణ పత్రములు అమె పరోక్షములో తీర్చానుచుండును.

— మేనమాదు ఆదికేశవలెడ్డి, విచారణ అధ్యక్షుడు.

పసిరికలు - కామెర్సు ధయవదననిలేడు తార్కర సి. రామయ్యంగారు. రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు

జిమ్మిలెటె

శ్రీ కోడి కార్తీక కుక్క విడియ కుక్రవారి 6-11-1964

ఒరిస్సా అరాచకం

ఒరిస్సాలో పరిస్థితి చిట్టచివరకు, ప్రజా విశ్వాసాన్ని యారగొన్న ప్రభుత్వం ఒక టున్నదా లేదా అనేంతగా విషమించింది. ఒక రేడియో వ్యాపారికి-ఒక విద్యార్థికి మధ్యవచ్చిన వివాదం ఆ రాష్ట్రం ఆరా జకంపాలగుటకు దారిపెనుచున్నది. దాన్ని ప్రభుత్వం అదుపులో పెట్టలేకపోయిందంటే, ఆ రాష్ట్రంలో పరిస్థితి అసాధారణంగా, ప్రమాదకరంగా వున్నదని భావింపవలసి వస్తున్నది.

సెప్టెంబరు 28 నుండి ఒరిస్సాలో శాంతి నశించింది. ప్రదర్శనలు, తిరుగుబాట్లు, కాల్పులు, కర్ఫ్యూలు, ఆరెస్టులు, నిర్బంధాలతో ఆ రాష్ట్ర వాతావరణం తయారంగా, సంక్షుభితంగా తయారైంది. కళా కాలలు మూసినయిందినా ఆందోళన అదుపుకరలేదు. శాంతి తద్రతలు కాపాడుటకు రాష్ట్రపాలిటెంట్ కర్పిడాల లేదు. సైనికసహాయం అవసరమైంది. ఒక వారంరోజులపాటు ఆరాజకవర్తల సైన్యవిభాగానంతరం, పరిస్థితి దారికి వస్తుండినట్లుండినదికాని; కళాకాలలు, పాతకాలలు తెరువబడినా 4 తేదీ విద్యార్థులు పోలేరుంటే, పోయే విద్యార్థులను పోతుంటా అడ్డగించారంటే; ఏతెలింగులు, ప్రదర్శనలు కొనసాగించారంటే యంత త్వరలో ఒరిస్సాలో ప్రశాంతత నలకొనే అవకాశంలేదనే అనుకోవలసివస్తుంది.

ఒరిస్సా దుష్కర్మాలను శేవలం విద్యార్థుల క్రమశిక్షణా రాజీకృష్ట చర్యల క్రింద జమకడతే నరిపోయింది. రంగంలో కనపడేది విద్యార్థులే అయినా, ఈ ఆరాజక చర్యలకు శేవలం వారే కారకులని భావింపడం పొరపాటువుతుంది. విద్యార్థుల ఆశాంతిని అనరాగానీసుకొని, ప్రభుత్వ వ్యతిరేకచర్యలన్ని వారి అండన చేరినది; వారిని కీలకాంక్షులుగా చేసి అడిస్తూ తమ రాజకీయ ప్రయోజనాలను పొందించు కుంటున్నది. కేంద్రమంత్రి శ్రీ రాంసుభాగ్ సింగ్ అతిప్రాయం ప్రకారం సంయుక్త పోలీసులు, కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెస్లోని అనంతవృద్ధి వర్గయుల అత్యంతాసంబంధులోపూర్తిగావున్నది. ఒరిస్సా మాజీముఖ్యమంత్రి శ్రీ బిలా ఈ లాబిలో న్యతంత్రపార్టీయులను కూడా చేర్చుతున్నారు. ప్రభుత్వాన్ని ఆ ప్రతిష్ట పాలుచేసి, దాన్ని పతనం గావించాలనే తలంపు ప్రతిపక్షాలవారి కుండడం అనూహ్యమీకాదు. మనప్రతి పక్షాల నేత నిర్మాణకార్యక్రమమే యిది. దేశం ఎట్ల పోయినా, ప్రజలు ఏమై పోయినా దీనికి దింతలేదు; దీనికి కావలసింది ఆశాంతి, ఆరాజకం, ప్రభుత్వాల ఆ ప్రతిష్టపాలుగావడం! ఏమాత్రంకార్య తను గుర్తింపవలసినా న న్యార్థం లో పెట్టవలసిన విద్యార్థులను, తప్పకవారిని నడిపిస్తారా? తమ పార్టీ, వర్గ రాజకీయాల్ని పుష్టా, విద్యార్థులను వాటికి పొదికలుగా పువయోగిస్తారా? ఈ ప్రతి పక్షాలతో కాంగ్రెస్ వాడుకే కొండరు చేతులు కలిపారంటే, తిరగుబాటరం కలిగినా, ఆ సంస్థన్న నేటికే ఆది అత్యంతకారణంమాత్రంకాదు. విద్యార్థులను ప్రతిపక్షాలు ఎంత పెడ మార్గాన పెట్టినా, వారివెనుక శాముండి ఆరాజక కార్యక్రమాన్ని నడిపినా,

ఈ వారు విశేషాలు

గుంటూరులో 7, 8, 9 తే దు ల లో జరుగబోయేది ఏ. ఐ. సి. సి. యే అయినా ఏర్పాటుమాత్రం కాంగ్రెస్ మహాసభకువలె బ్రహ్మాండంగా, విగోలమనెట్లు జరుగుతున్నది. అక్షలభంబం దండుగైనా, అంధ్ర సంస్కృతికి చర్యణంగా; అంధ్రనాయకుల-అంటే సంజీవరెడ్డి, బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వం-అధికృతకు అడ్డంగా దీనిని నిర్వహించాలనేది మనవారి సంకల్పంగా వున్నట్లున్నది. జనంకూడా కాంగ్రెస్ మహాసభలకంటే ఎక్కువగానే హాజరయ్యేట్లున్నారు-శిల్పాలలోని సంకలనాన్నిచూస్తే ప్రభుత్వ రవాణా ఏర్పాటుకూడా దీనికి తగినట్లుగానే వున్నాయి. ఈ ఏర్పాటు కావంశ్చితను దూరి కామరాజుగారు నంతోపించవచ్చు కాని, ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రి ఏమనబోతారో మరి!

అమెరికా అధ్యక్షుడుగా శ్రీ లిండబ

ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రజలలో పలుకుబడివుంటే, దీని అటు ఇంతదీర్ఘకాలం కొనిసాగివుండేవూ అనిపిస్తుంది. ఒరిస్సా మంత్రి వర్గము, దానివెనుకవున్న కాంగ్రెస్ నాయకులు ఆ ప్రతిష్టపాలయ్యారు. అమెరికా, అధికార దుర్వినియోగపు ఆరోపణలతో, వడంతులతో, విదారణలతో వారి నైతికబలం నష్టపడింది. ఒక విధంగా వారు ప్రజలలో నగబాట్ల పాలయ్యారు. అదివారిని, వారిపలుకుబడిని, వారి అధికారాన్ని బలపీనవరచింది. ఒరిస్సా ఆందోళనను, ఆరాజక చర్యలను ఆ ప్రభుత్వం అదుపులో పెట్టలేకపోయిందంటే, ప్రజలమైన కారణం ఈ దౌర్భాగ్యమేమోననిపిస్తుంది. విరెకా మిత్రా రాజీనామా యివ్వడం, దానిని కాంగ్రెస్ ఆగనాయకులు అమోదించడము, దానిని వారు తిరుగా వువనంహారించుకోవడం, హై కమాండు దానికి తలపూపడం ఎంతటి బలహీనతకు కారణమంటారు? అనాడు విరెకా మిత్రా వైదొలగివుంటే, ఈనాడు ఆ రాష్ట్రంలో ఈ వివత్కర పరిస్థితి కలిగి వుండేదికావేమో.

ఏమైతేనేమి, జరగవలసినంత జరిగిపోయింది. ఈ సప్తము, ఈ ఆ ప్రతిష్ట అలక్క రాష్ట్రానివివాదు; వాటివరవాసం దేశమంతటిమీద వుంటుంది. విద్యార్థుల ఆశాంతికి కారణాలను పరిశీలించి నివేదించుటకు ఒక న్యాయ విచారణ సంఘాన్ని నియమించుటకు నిర్ణయించడం సంతోషమే. ఈసంఘం యిటీవలి నంతుకువల లోతుపాతులను పూర్తిగా విచారించి, యిందులో ఎవరెవరిపాత్ర తెలియజేయవలసి, వీటికి కారణాలేమో ఈ అన్నివివరాలను సేకరించి, సాధ్యమైనంత త్వరలో నివేదించడం; దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేకాక, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా పరిశీలించి, తగిన చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం. కాంగ్రెస్ హైకమాండుకూడా ఆ రాష్ట్ర వ్యవహారాలను నమీక్షించి, ఆ ప్రభుత్వం మీద, ఆ నాయకులమీద ప్రజావిశ్వాసం పునరుత్థింపవలసియుటకు ప్రయత్నించడం కూడా అవసరం.

విద్యార్థులు ఈ విధంగా రాజకీయ దుష్ట శక్తులకులోలై తాము నాకనమై, వేలాన్ని అధోగతిపాలు చేయడం కోరవలసియింది. ఇప్పుడైనా ఒరిస్సా విద్యార్థులకు వివేక దయమై, ఆందోళనను విరమించి, విద్యాలయాలకుపోయి క్రమశిక్షణతో వ్యవహరించగలిగితే సంతోషిస్తాము.

జాన్సన్ మనవిషయం దిగ్గుమగొలిపేదిగా వుంది. గొప్పలచెప్పకున్న రిచర్చి కళా అధ్యక్షి గోల్లవాటర్ కంటే జాన్సన్ కు 1,50,000,00 ప్రజలట్లు ఎక్కువరాగల వని అంచనా. ఎలక్టోరల్ కాలేజీ ఓట్లకు సంబంధించి జాన్సన్ కు 486 వస్తే, గోల్ల వాటర్ కు 52 వచ్చాయి. జాన్సన్ కు 44 రాష్ట్రాలువస్తే, గోల్లవాటర్ కు ఆరు రాష్ట్రాలు మాత్రం అభిమానించాయి. 1986 లో, అప్పటి అనిపించిన రూట్ వెల్లు మెటారిటీ 1 కోటి 10 లక్షల ఓట్లుమాత్రమే! దీనికోదోలిస్తే జాన్సన్ గెలుపు ఎంతి మనమైనదీ తెలుస్తుంది. నూరేళ్లయినవలె చక్ర ఆరాష్ట్రీయుడు అమెరికా అధ్యక్షుడు కాలేదట. జాన్సన్ విషయం అతని విదానాలకు విజయమని భావిస్తున్నారు. గోల్ల వాటర్ ఓటమి అతని అతివృద్ధినిరోధకకార్య నిక వరాభవమంటున్నారు. మొత్తానికి అమెరికా అధ్యక్షుడుగా జాన్సన్ ఎన్నిక అందరికీ సంతోషాన్ని కల్పించింది.

ఉపాధ్యక్షుడుగా జాన్సన్ అత్యల్పమైన

వచ్చాల్సి వచ్చి ఎన్నుకోబడినారు.

కేంద్ర రాష్ట్రమంత్రులకు వర్తించవలసిన ప్రవర్తనా నియమావళిని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దీనిని రాష్ట్రముఖ్య మంత్రులందరూ అమోదించారట. ఇందులో ముఖ్యంకానివి: ప్రతి కేంద్ర మంత్రి, రాష్ట్రమంత్రి తమ అస్తి అప్పుల వివరాలను ప్రతి సంవత్సరం మార్చి 31 తేదీలోగా ప్రజలకి, ముఖ్యమంత్రికి అందజేయాలి. తమయొక్క, తమకుటుంబసభ్యుల యొక్క వ్యాపార లావాదేవీలునుకూడా వెల్లడించాలి. తమ చరాస్తి, డబ్బు, వగలు, కంపెనీదాటాలు, డివైడెండ్లు మున్నగు వివరాలనుకూడా తెలియజేయాలి. ప్రభుత్వంతో సంబంధంకల వ్యాపారాలలో మంత్రులుకాని, వారికుటుంబ సభ్యులుకాని పాల్గొనకూడదు; వ్యాపారాలను ప్రారంభించకూడదు. విలువైన బహుమతులను స్వీకరించకూడదు. మంత్రి అధికార పలుకుబడి వువయోగ వడేవిధంగా వారి కుటుంబసభ్యులు ఋణాలు వగైరా లావాదేవీలు చేయరాదు. మంత్రులు తమ వర్తకులలో పాద్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వ విక్రాలం గృహంలో జనచేయాలి. పెద్ద విందులు వినోదాలను నిర్వహించరాదు.

కేంద్రమంత్రుల విషయంలో ప్రధాని; ముఖ్యమంత్రుల విషయంలో ప్రధాని-కేంద్రహోంమంత్రి; రాష్ట్రమంత్రుల విషయంలో ఆయా ముఖ్యమంత్రులు ఈ నియమావళిని అమలు జరుపుతారు; అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటారు.

అమెరికా అధ్యక్షుడుగా అఖండ విజయంపొందిన శ్రీ లిండబ జాన్సన్

జాన్సన్ కు పోటీచేసి ఘోరపరాజయాన్ని పొందిన శ్రీ గోల్లవాటర్

నియమావళి ఏమో తేవుగ్గావుంది. ఇది నిష్పాక్షికంగా, కఠినంగా అమలుజరిగి, వత్తులికాలను పొందించగలిగినప్పుడే సంతోషం.

నింహళం-భారత ఒప్పందం శ్రీమతి బండారువాయలేతు విజయనూరకమో, లేక లాల్ బహదూర్ శాస్త్రికి విజయనూరకమోగాని నింహళంలోని భారతీయుల (మనముద్రాసీయుల) నమస్క పరిష్కారం అయిపోయింది. ఈ వోవ్వందం ప్రకారం నింహళం అక్కడ మూడులక్షలమంది భారతీయులకు పౌరసత్వం కల్పిస్తుంది. మనం 9 లక్షల 25 వేలమందిని వావను తీసుకొంటాం. దుగిరిన లక్ష యాల్లవేల మందివిషయం వచ్చేసంవత్సరాలంతలో తెల్పుకోబడుతుంది. వచ్చే 15 సంవత్సరాల కాలంలో క్రమేణా యీ నిర్ణయాలు అమలు జరుగుతవి.

— కొరవ 12 వ పేజీలో

గ్రాము : భారత్. * తెలిపోక : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

:: రెడ్డిస్ కాఫీపొడి ::

:: భారత్ వక్కపొడి ::

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

— విశ్రేతలు —

పి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డి కంపెనీ

ట్రంకురోడ్డు—కావలి

ఎనిమిదేండ్ల తరువాత....

“అష్టవర్షా భవేత్ కన్యా”

అందరూ మహిళా సభ్యులేగా షావరాబాదు, చెవెళ్ళ బ్లాకులోని మహారాజాపేట పంచాయతీ.

అంత చిన్నతనములోనే పెండ్లిచేసే బాల్య వివాహ సంప్రదాయము యిప్పుడు లేదు. అది ఇప్పుడు ప్రాథమిక విద్య పూర్తిచేసేయాడు.

అంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి ఎనిమిదేండ్లు నిండినది. ప్రణాళికలద్వారా అభివృద్ధి సాధించే కృషిలో ప్రాథమిక దశ గడిచి మాధ్యమిక దశ ప్రవేశించినది. రాబోయే ప్రణాళికలలో యితోధికమైన అభివృద్ధి సాధనకై ప్రయత్నము ప్రారంభమైనది.

ఈ ఎనిమిదేండ్లలో మన రాష్ట్రము ఏమి సాధించినది?

1956 నవంబరు 1-వ తేదీన

రాష్ట్ర ఆదాయము	రూ. 857.61 కోట్లు
తలసరి సగటు ఆదాయము	రూ. 255.85 ..
ప్రణాళిక పెట్టుబడి	రూ. 180.59 ..
రాష్ట్ర ఖజానెలు	రూ. 61.08 ..
అహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి	54.21 లక్షల టన్నులు
విద్యుచ్ఛక్తి లభించిన గ్రామాలు - పట్టణాలు	685
విద్యా సంస్థలు (సాధారణవిద్య - వృత్తివిద్య)	30,005
కలకాలాలు	98
ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు	36
సహజ విశాస కేంద్రాలు	55
గ్రామాలలోని కమ్యూనిటీ రేడియో సెట్లు	1762

ఎనిమిదేండ్ల తరువాత

రూ. 1323.30 కోట్లు
రూ. 354.31 ..
రూ. 312.66 ..
రూ. 136.00 ..
76 లక్షల టన్నులు
4429
38,047
132
285
321
10,649

1964-65 సంవత్సరములో వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయము స్థాపించబడినది.

పరిపాలనా సామర్థ్యం పవలనందానే - పాదుపువర్యగా బ్లాకుల పునర్నిర్మాణము జరిగినది.

15,223 గ్రామ పంచాయతీలలో, 7,177 పంచాయతీలకు - ఖమాదు 47 కాశం - ఏకగ్రీవ ఎన్నికలు జరిగినవి. పంచాయతీరాజ్య ప్రక్రియలో యింతో కుళియూచన. అందరూ మహిళా సభ్యులేగాల పంచాయతీలు 11 ఏర్పడినవి. ఏటిలో కూడా ఎన్నిక ఏకగ్రీవముగా జరిగినది.

రూ. 139 కోట్లు ఖర్చుకాగల నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కార్యక్రమము కేగంగా జరుగుతున్నది. ఆనకట్ట నిర్మాణపుపని ఖమాదు 62 కాశం పూర్తి అయినది.

పరిశోధనల రంగంలో - భారీ విద్యుత్తునికరాల ఫ్యాక్టరీ - సింథెటిక్, మందుల ఫ్యాక్టరీకాక - షావరాబాదువద్ద డిఫెన్సు ఎలెక్ట్రానిక్స్ ఫ్యాక్టరీ - హిందూస్థాన్ యంత్ర పరికరాల ఫ్యాక్టరీ అయినవి విభాగంకూడా ప్రారంభించబడినవి.

“ఫేమ్” అనిపిస్తుంది యిది చూడగానే.

నిటొనికి యిది ప్రగతికి ప్రారంభము మాత్రమే.....

ఇంతా ఎక్కువ అభివృద్ధికి - ఉన్నత లక్ష్యాల సాధనకూ అందరం తీవ్రంగా

కృషిచేద్దాం - ఈ ప్రణాళికా యుగంలో సర్వ సమృద్ధికి పాటుపడదాం.

వైకేపున్న నాగార్జున సాగర్ డాం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ -

ఎనిమిది సంవత్సరాలక్రితం, తెలంగాణలోని తొమ్మిది జిల్లాలతోనూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పదకొండు జిల్లాలతోనూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు ఈ ఉత్తర ప్రాంతాలలోని ప్రకృతి వనరులను సమర్థిగా సమీకృత కార్యకర్తలచేత వాడుకగా అభివృద్ధిపరిచి సర్వోత్తములను ఉత్తమ ప్రమాణాలను చేరుకోవచ్చునని ఆశించడం జరిగింది. అయితే ఉత్తమతీవన ప్రమాణాలకు ప్రధాన ప్రాతిపదిక అధికారశక్తి. ఆమెరికా ప్రజల తీవన ప్రమాణాలు ఇప్పుడు అత్యున్నతంగా ఉన్నాయంటే అందుకు కారణం వారు శతాబ్దాల తరలడిగా నిరంతరం పరిశ్రమించి తమ దేశంలోని ప్రకృతి వనరులను వంశాల్లంగా అభివృద్ధి పరచుకోవడమే. ఇక్కడ మన విషయం అలాగేనూండాలి. ప్యాకం త్రావంతరం, రాష్ట్రాల పునర్విభజనా సంతకం మనకు లభించిన నమయం చాలా తక్కువ. కాని ఈ స్వల్పకాలంలోనూ, తులనాత్మక దృష్టితో చెప్పాలంటే, మనకు ఉజ్వలమైన కవివ్యక్తులు కవ్యనిసరిగా కలిగించగల పరిణామ మనం చూస్తున్నాము.

రాష్ట్రావతరణ దినోత్సవ సందర్భంగా, ప్రతి సంవత్సరం ఈ పరిణామల పర్యవేక్షణ చేసుకోవడం పరిపాటి. గడచిన సంవత్సరంలో జరిగిన అభివృద్ధిని గురించిన పరిస్థితిని నేను సంక్షిప్తంగా సమీక్షించడం చేశాను.

రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయం ప్రముఖస్థానం వహిస్తుంది. 76 శాతం మందికి వ్యవసాయం ప్రధానవృత్తిగా ఉంది. ప్రస్తుత క్షిప్ర ఆహార పరిస్థితివృష్టి, తల్లితగిరి అధికారశక్తిని సాధించడానికి ప్రాముఖ్యత లభిస్తోంది. అందుచేత తీవ్రతర శిల్ప వ్యవసాయ కార్యక్రమం లేదా సాంప్రద్యవసాయ కార్యక్రమాన్ని 1963-64 వ సంవత్సరం నుండి వ్యవసాయ వనీ జిల్లాలలోని 20 జిల్లాలలోనూ పరిమళతోనే సాగాను, వేరుకనక పంటలనూ, పండ్లనూ, కూరగాయలనూ, కొబ్బరి

పంటనూ విస్తృతపరిచారు. వ్యవసాయాత్మకమైన పెంపొందించడమే ఈ కార్యక్రమం ప్రధానలక్ష్యం. ఈ కార్యక్రమ పరిణామ ప్రాంతావతరంగా ఉన్నాయి. 1963-64 సంవత్సరంలో పరి ఎకరా సగటురాబడి 2,296 పొనులు ఉంది. సాంప్రద్యవసాయ కార్యక్రమం అమలుకు పూర్వం 3 సంవత్సరాలకు తెక్కగట్టిన పరి ఎకరానికి సగటురాబడి 1,799 పొనులు ఉంది. ఈ కార్యక్రమంవల్ల పొందిన అనుభవాన్ని పునర్నిర్మించుకొని 1963-64 వ సంవత్సరం నుండి తూర్పు గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, దివ్వూరు, కర్నూలు, నిజామాబాదు, వరంగల్, కరీంనగర్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలోనూ పని రిందిన సాంప్రద్యవసాయ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. ఈ సంవత్సరం సవరించిన సాంప్రద్యవసాయ పథకం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని 160 జిల్లాలలో, 40 శాతం విస్తీర్ణంలో, అమలు జరుగుతున్నది. 1964-65 వ సంవత్సరంలో ఈ జిల్లాల లన్నింటినూ 70 శాతం విస్తీర్ణంలో ఈ పథకాన్ని విస్తృతపరిచడానికి తలపెట్టారు.

1964-65 వ సంవత్సరంలో 6 లక్షల 63 వేల టన్నుల ఆహారదానాలు, 8 వేల టన్నుల నూనె గింజలు, 24 వేల టన్నుల చెరకు, 18 వేల వేళ్ల వ్యతివేకపత్తి లభ్య లను తలపెట్టారు.

నితీపారుదల పథకాలు
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ "కారకదేశపు నదుల రాష్ట్రం"గా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఈ రాష్ట్ర వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థలో కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నవంటి తీవనదులు ప్రముఖ ప్రాక వహిస్తాయి. నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడువంటి బారీ ప్రాజెక్టులు కవి వ్యవస్థలో శీతగావడివున్న భూముల వ్యవసాయాన్ని మార్చివేయడంకర్వం. దిన్నతరహా సేద్యపు నీటిపారుదల పథకాలుకూడా త్వరితగతిన పరిణామ చేయబడుతున్నాయి. ఈ పథకాలవల్ల ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా బారీ ప్రాజెక్టులవల్ల పడినంతకారం పడదు. 1963-64 వ సంవత్సరంలో మొదట సేద్యపు నీటిపారుదల పథకాలకూడా 3 కోట్ల 95 లక్షల 19 వేలు రేఖాయించడం జరిగింది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువకాలవ, పోచంపాడు ప్రాజెక్టువంటి ముఖ్యపథకాలవల్ల ఏర్పడిన పురోగతి స్థాయిని కొనసాగించే నిమిత్తం రూ. 1 కోటి 48 లక్షల మేరకు అదనపు మొత్తాలుమంజూరుచేయడంజరిగింది. వీటితో కలిపి బారీ క్రమశాసిత పెట్టుబడి పరిమితి రూ. 5 కోట్ల 42 లక్షల 72 వేలకు పెరిగింది. 1963-64 వ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే లోగా రూ. 5 కోట్ల 11 లక్షలు 71 వేలు పూర్తిగా అమలుచేయడంజరిగిన అంభవా. 1964-65 వ సంవత్సరానికి తొలుత రూ. 518 లక్షలు అర్జయ్యే ప్రణాళికను ప్రతిపాదించారు. తరువాత ఈవ్యయాన్ని

రూ. 4 కోట్ల 56 లక్షలు 59 వేలకు తగ్గించారు.

ప్రస్తుతం దిగువ పేర్కొన్న బారీ పథకాలు వివిధ నిర్మాణదశలో ఉన్నాయి: 1. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, 2. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువకాలవ, 3. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు, 4. వంశధార ప్రాజెక్టు, 5. కడప ప్రాజెక్టు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు పనులు నిలకడగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ఇప్పటివరకు అనకట్ల నిర్మాణంలో దాదాపు 62 శాతం పని; ప్రధాన కాలవల క్రవ్యకాలలో 39 శాతం పనులు పూర్తియ్యాయి. వసువేములపట్టణదీకాలవ అంకురంగాలకు సంబంధించిన క్రవ్యకపు పనులు కీ పుగ తిని జరుగుతున్నాయి. ఎడమకాలవపై దిలకురీ వద్ద సొరంగం క్రవ్యకం, తోడింపు పూర్తయింది. ఎడమ కాగంలో హరియప్ప బారీ ఎత్తికట్ట నిర్మాణం దాదాపు పూర్తికావచ్చింది. కాళిం, పంపిణీ మార్గాల క్రవ్యకం, క్రాస్

ప్రాజెక్టు మార్చివేయడంకర్వం. దిన్నతరహా సేద్యపు నీటిపారుదల పథకాలుకూడా త్వరితగతిన పరిణామ చేయబడుతున్నాయి. ఈ పథకాలవల్ల ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా బారీ ప్రాజెక్టులవల్ల పడినంతకారం పడదు. 1963-64 వ సంవత్సరంలో మొదట సేద్యపు నీటిపారుదల పథకాలకూడా రూ. 3 కోట్ల 95 లక్షల 19 వేలు రేఖాయించడం జరిగింది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువకాలవ, పోచంపాడు ప్రాజెక్టువంటి ముఖ్యపథకాలవల్ల ఏర్పడిన పురోగతి స్థాయిని కొనసాగించే నిమిత్తం రూ. 1 కోటి 48 లక్షల మేరకు అదనపు మొత్తాలుమంజూరుచేయడంజరిగింది. వీటితో కలిపి బారీ క్రమశాసిత పెట్టుబడి పరిమితి రూ. 5 కోట్ల 42 లక్షల 72 వేలకు పెరిగింది. 1963-64 వ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే లోగా రూ. 5 కోట్ల 11 లక్షలు 71 వేలు పూర్తిగా అమలుచేయడంజరిగిన అంభవా. 1964-65 వ సంవత్సరానికి తొలుత రూ. 518 లక్షలు అర్జయ్యే ప్రణాళికను ప్రతిపాదించారు. తరువాత ఈవ్యయాన్ని

ఆంధ్రప్రభుత్వ సమాచార శాఖా మాత్యులు శ్రీ బి.వి.గురుమూర్తి గారి రాష్ట్రావతరణ దినోత్సవ ప్రత్యేక వ్యాసం

శ్రీ బి.వి.గురుమూర్తి గారి రాష్ట్రావతరణ దినోత్సవ ప్రత్యేక వ్యాసం

శ్రీ బి.వి. గురుమూర్తి గారి రాష్ట్రావతరణ దినోత్సవ ప్రత్యేక వ్యాసం ప్రకారం కొనసాగుతున్నాయి. నవరించిన అంభవా ప్రకారం ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ. 139 కోట్ల 58 లక్షలు అర్జయ్యే ఉంది. 1963-64 వ సంవత్సరంలో రూ. 9 కోట్ల 28 లక్షల వ్యయం జరిగింది.

పోచంపాడు (ప్రోజెక్ట్) ప్రాజెక్టు సవరించిన నివేదికను 1963 ఏప్రిల్ లో కేంద్ర జలవిద్యుత్ సంఘం, ప్రణాళికా సంఘాలకు పంపడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు సుమారు రూ. 39 కోట్ల 85 లక్షలు అర్జయ్యే తాయి. నిజామాబాదు, కరీంనగర్ జిల్లాలలో దాదాపు 5 లక్షల 70 వేల ఎకరాలకు దీనివల్ల నీటిపారుదల జరుగుతుంది. 1963-64 వ సంవత్సరంలో తొలుత ఈ

దుక్కాడక కేంద్రాలతో దిగువ కృష్ణా నేనులో 438 మె. వాల్లు విద్యుత్ కృత్తి ఉత్పత్తికి సంబంధించిన సమీకృతాభివృద్ధికి యిది దోహదమవుతుంది.

మొత్తం 110 మె. వాల్లుతో విడు యూనిట్లను సంకల్పించానికి వీలుగా శ్రీ శ్రీ లంకాగర్ విద్యుదుక్తావక కేంద్రం రూపొందించడానికి మొదట్లో వాలు గు యూనిట్లను ప్రాజెక్టుకు నెలకొల్పబడతాయి. ఈ ప్రాజెక్టుకు మన ప్రయత్నమాయకుడు వ్యర్థిని జవహర్లాల్ నెహ్రూ 1963 జూలై 24 తేదిన శంకుస్థాపనచేశారు.

రూ. 12 కోట్ల 39 లక్షల అర్జయ్యే నిర్మించే కొత్త గూడెం ఫర్ముల పథకం (కోలికం) ఒక పరికాల్ప పథకం. కొత్త గూడెంలో నిర్మించదలచే ఎరువుల ప్యాక్టరీకి విద్యుత్ కృత్తిని సరఫరా చేయడానికి వీలుగా రెండు 60 మె. వాల్లు పెట్టు ప్రారంభించడం యీ పథకం యొక్క ఉద్దేశం. మామూలు ప్రాదమిక పనులు పూర్తయ్యాయి. బాయిలర్లు యితర పరికరాల తయారీ, కూర్చుకు, వాటిని పనిచేయించడానికి జపానులోని మెన్సర్స్ మిటు నూయన్ కంపెనీవారితో షుక్రప్రత్యక్షాలు జరుగుతున్నాయి. టోరెన్సెల్లె విషయంలో త్వరిత ప్రణాళికాంశానికి వాటిని తయారుచేసి, కూర్చు చేయవలసిందిగా టోరెయిలోని మెన్సర్స్ హిటాచి లి., వారిని కోరడం జరిగింది. రామగుండం ఫర్ములో వసు విషయంలో, తాను 180 మె. వాల్లు విద్యుత్ కృత్తిని ఉత్పత్తి చేసే విద్యుత్ కేంద్రాన్ని యీ ఏడాదిలో ఏర్పాటు చేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగిస్తానని డా. కర్మణ్య చేసిన ప్రతిపాదనను కారక ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. జవళ త్వరిత ప్రణాళికాంశానికి యిది పూర్తి కావచ్చు.

హైదరాబాదులో విద్యుత్ కృత్తి కొరతను

ప్రగతిపథంలో మరొక అడుగు

1964-65 వ సంవత్సరంలో 6 లక్షల 63 వేల టన్నుల ఆహారదానాలు, 8 వేల టన్నుల నూనె గింజలు, 24 వేల టన్నుల చెరకు, 18 వేల వేళ్ల వ్యతివేకపత్తి లభ్య లను తలపెట్టారు.

నితీపారుదల పథకాలు
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ "కారకదేశపు నదుల రాష్ట్రం"గా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఈ రాష్ట్ర వ్యవసాయ ఆర్థిక వ్యవస్థలో కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నవంటి తీవనదులు ప్రముఖ ప్రాక వహిస్తాయి. నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడువంటి బారీ ప్రాజెక్టులు కవి వ్యవస్థలో శీతగావడివున్న భూముల వ్యవసాయాన్ని మార్చివేయడంకర్వం. దిన్నతరహా సేద్యపు నీటిపారుదల పథకాలుకూడా త్వరితగతిన పరిణామ చేయబడుతున్నాయి. ఈ పథకాలవల్ల ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా బారీ ప్రాజెక్టులవల్ల పడినంతకారం పడదు. 1963-64 వ సంవత్సరంలో మొదట సేద్యపు నీటిపారుదల పథకాలకూడా రూ. 3 కోట్ల 95 లక్షల 19 వేలు రేఖాయించడం జరిగింది. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువకాలవ, పోచంపాడు ప్రాజెక్టువంటి ముఖ్యపథకాలవల్ల ఏర్పడిన పురోగతి స్థాయిని కొనసాగించే నిమిత్తం రూ. 1 కోటి 48 లక్షల మేరకు అదనపు మొత్తాలుమంజూరుచేయడంజరిగింది. వీటితో కలిపి బారీ క్రమశాసిత పెట్టుబడి పరిమితి రూ. 5 కోట్ల 42 లక్షల 72 వేలకు పెరిగింది. 1963-64 వ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే లోగా రూ. 5 కోట్ల 11 లక్షలు 71 వేలు పూర్తిగా అమలుచేయడంజరిగిన అంభవా. 1964-65 వ సంవత్సరానికి తొలుత రూ. 518 లక్షలు అర్జయ్యే ప్రణాళికను ప్రతిపాదించారు. తరువాత ఈవ్యయాన్ని

ప్రాజెక్టుకు రూ. 15 లక్షలు కేటాయిం దారు. ఇప్పుడు ఈ మొత్తాన్ని రూ. 100 లక్షలకు పెంచారు. 1964-65 సంవత్సరానికి రూ. 100 లక్షలు కేటాయిం దారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు 1963 జూలై 28 తేదిన శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ శంకుస్థాపన చేశారు. దీనికి కేంద్ర జల విద్యుత్ సంఘం అమోదం లభించింది.

1964-65 సంవత్సరపు ప్రణాళికలో, బారీ ప్రాజెక్టులలో పాటుగా దిగువ పేర్కొన్న ముఖ్యతరగతి పథకాలుకూడా చేర్చబడినాయి.

1. సాటివాగు ప్రాజెక్టు, 2. లోల్పల్లి ప్రాజెక్టు, 3. రామడుగు ప్రాజెక్టు 4. వ్యర్థ ప్రాజెక్టు 5. లక్ష్మీపూర్ ప్రాజెక్టు 6. మూసీ ప్రాజెక్టు 7. కర్నూలు-కడప కాలవ 8. వైడింగం ప్రాజెక్టు 9. నారాయణ పురం అనకట్ల 10. పాలేరు-దిలగుంట సరఫరా కాలవ 11. బాలేరు రిజర్వాయరు 12. తొలిగడ్డ పంపింగ్ పథకం 13. కడుపురుకాలవ పథకం. ఈ పథకాలు పూర్తయ్యాయి లేదా దాదాపుగా పూర్తికావచ్చాయి. దిగువ పేర్కొన్న పథకాలకు ప్రణాళికా సంఘంనుండి సాంకేతికంగా అనుమతి లభించింది. వీటికి ప్రభుత్వం పరిపాలనా విషయంగా మంజూరి యిచ్చింది. 1964-65 సంవత్సరంలో ఈ పథకాలను చేపట్టుతున్నారు. 1. వల్లిగడ్డ ప్రాజెక్టు 2. వరాహ రిజర్వాయరు 3. చల్ల వాగు ప్రాజెక్టు 4. కోటిపల్లివాగు ప్రాజెక్టు 6. లంకసాగర్ ప్రాజెక్టు.

దిగువపేర్కొన్న మొదట్లో వాలు గు యూనిట్లను ప్రాజెక్టుకు నెలకొల్పబడతాయి. ఈ ప్రాజెక్టుకు మన ప్రయత్నమాయకుడు వ్యర్థిని జవహర్లాల్ నెహ్రూ 1963 జూలై 24 తేదిన శంకుస్థాపనచేశారు.

రూ. 12 కోట్ల 39 లక్షల అర్జయ్యే నిర్మించే కొత్త గూడెం ఫర్ముల పథకం (కోలికం) ఒక పరికాల్ప పథకం. కొత్త గూడెంలో నిర్మించదలచే ఎరువుల ప్యాక్టరీకి విద్యుత్ కృత్తిని సరఫరా చేయడానికి వీలుగా రెండు 60 మె. వాల్లు పెట్టు ప్రారంభించడం యీ పథకం యొక్క ఉద్దేశం. మామూలు ప్రాదమిక పనులు పూర్తయ్యాయి. బాయిలర్లు యితర పరికరాల తయారీ, కూర్చుకు, వాటిని పనిచేయించడానికి జపానులోని మెన్సర్స్ మిటు నూయన్ కంపెనీవారితో షుక్రప్రత్యక్షాలు జరుగుతున్నాయి. టోరెన్సెల్లె విషయంలో త్వరిత ప్రణాళికాంశానికి వాటిని తయారుచేసి, కూర్చు చేయవలసిందిగా టోరెయిలోని మెన్సర్స్ హిటాచి లి., వారిని కోరడం జరిగింది. రామగుండం ఫర్ములో వసు విషయంలో, తాను 180 మె. వాల్లు విద్యుత్ కృత్తిని ఉత్పత్తి చేసే విద్యుత్ కేంద్రాన్ని యీ ఏడాదిలో ఏర్పాటు చేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగిస్తానని డా. కర్మణ్య చేసిన ప్రతిపాదనను కారక ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. జవళ త్వరిత ప్రణాళికాంశానికి యిది పూర్తి కావచ్చు.

హైదరాబాదులో విద్యుత్ కృత్తి కొరతను

రసాయనిక ఎరువులు దొరకలేదనే దిగులువద్దు!

యూరియా - సల్ఫేటు - వనైరా ఎరువులు సమృద్ధిగావేసి శాస్త్రయుక్తంగా తయారుచేయబడిన

మానాగలి మార్కు

ప్యాడీ మిక్చర్లను

వాడి రసాయనిక ఎరువులు దొరకని కొరతను తీర్చుకోండి

స్టాకు ఎక్కువలేదు: త్వరపడండి.

ఆంధ్ర బోకెమియల్ కంపెనీ,
నెల్లూరు

ఒక సమీక్ష

విద్యుత్ కృత్తి పథకాలు
నీటినుండి, తొగ్గునుండి సంపాదించే విద్యుదుక్తావకకృత్తి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు అపారంగా ఉంది. ఒక్క జలవిద్యుత్ ప్రయాణంలోనే మన నదులనుండి 30 లక్షల కి. వాల్లు వరకు తీయడం సాధ్యమవుతుంది. 1950-51 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని జలవనరులయంత్రకృత్తి 43 మెగా వాల్లు వుండగా 1960-61 నాటికి అది 270 మె. వాల్లుకు పెరిగింది. నాగార్జునసాగర్ జలవిద్యుదుక్తావక కేంద్రంలో కలిపిన శ్రీశైలం జలవిద్యుదుక్తావక ప్రాజెక్టు అనేది త్వరితయ పంపవల్ల ప్రణాళిక కాలంలో నిర్మించ తలపెట్టిన ఒక కొత్త విద్యుత్ కృత్తి ప్రాజెక్టు. నాగార్జునసాగర్ లో ఒకటి, శ్రీశైలంలో ఒకటి దీని వసు మొత్తం రెండు విద్యుత్ కేంద్రాలతో హైదరాబాదులోగల ఎర్రగడ్డలో 10 మె. వాల్లు గ్యాస్ టర్బైన్లు పెట్టు రెండోటిని ఏర్పాటుచేయడం ఎర్రగడ్డ పథకం యొక్క ఉద్దేశ్యం. ఒక సెట్టు 1964 జనవరి 26 వ పనిప్రారంభించింది. మరొక సెట్టు మార్చిలో పని ప్రారంభించింది. ఈ పథకం జరుగు అంభవా రూ. 165 లక్షలు.

సాంకేతిక పథకాలు
త్వరిత ప్రణాళికలో పరిశ్రమల నిమిత్తం సవరించబడిన కేటాయింపు రూ. 16 కోట్ల 72 లక్షల 18 వేలు. దీనిలో 1963-64 సం. లో అయిన వ్యయం జవళ రూ. 3 కోట్ల 23 లక్షల 82 వేలు ఉండవచ్చు. 1964-65 కేటాయింపు రూ. 165 లక్షలు.

—కొరవ 10వ పేజీలో

- * దక్షిణ రొడిసియా తిక్క కుదిరింది!
- * మలేషియా-జపాన్ మధ్యవర్తిత్వం
- * లేబర్ పార్టీ జమాఖర్చులు-
- * రష్యా-చైనా వైరుధ్యం పోతే భయంలేదు
- * ప్రళయంకోసం ఆటంబాంబుల భర్చేల?

దక్షిణ రొడిసియా తిక్క కుదిరింది.
శ్రేణులుల దూరాగ్రేవరకవర్తి బ్రిటిష్ లెబర్ ప్రభుత్వపు హెచ్చరికను గమనించ వలసివచ్చింది.

తనంతటాను తెల్లతనపు స్వరాజ్యం అపేక్షలో ప్రకటించివేస్తే, ఇటువల్లదారే గాక పైనుంది పైపెత్తందాహా కఠిమని ఒక పెట్టుపెడతారు నెత్తిపెడ! అందువలన మర్యాదగా తెల్లవారి నాయకుడు ఇయాకా స్మిత్ వద్దకువచ్చాడు. వివేకి!

మలేషియా-జపాన్ ముందుకువస్తున్నది.
న్యాయమే.

అంతరంగిక విషయం: తగాదావడే రెండు దేశాలకు లక్ష్యం ఒకటి-ఎర్రలైనా పీడను వదిలించుకోవడం. ఒకటి విరోధం లేక, ఇంకొకటి స్నేహించేక కార్యసాధన చేస్తున్నది.

అందువలన, జపాన్ మధ్యవర్తిత్వం తాత్కాలికంగా ఇద్దరికీ నందిన సమకార్య వచ్చును. ఈలోగా సుకర్ణాయ గెరిల్లాలు వస్తూవుంటారు, పోతువుంటారు, కొందరు వట్టుబతుకుతుంటారు.

దక్షిణ చీలీనాలో మిలిటరీ పాలన
పోయి, ఇతర పార్లమెంటు పెద్దలపాలన వచ్చింది.

ఈ రంగాన మిలిటరీ సెటిల్మెంటుకు బదులు పాలిటికల్ సెటిల్మెంటుకు ప్రాప్త పలుకుబడివ్వాలా ప్రయత్నించడానికి ఆమె రికా పూనుకుంటేమేలు.

ఇది మంచి తరుణం.

ఆమెరికా బలహీనమై నందికి వస్తున్న దని ఎవరూ అనుకోరు. అన్నివిధాల ఆమెరికా స్థితి అరంగాన ఇప్పుడు ఉర్పు స్థాయిలో వున్నది. ప్రాప్త కఠినపై కఠ లేవుగా నడుస్తుంది.

గౌరవారంలో జరిగిన మూడు గొప్ప
అంతర్జాతీయ పరిణామాల ప్రచారం ఇంకా కర్చలో వున్నది.

లేబర్ పార్టీ రాగానే, ద. రొడిసియా కిద్దిన హెచ్చరిక సంగతి విన్నాం. అది జమ. ఇక బర్చువర్టు విసంధి. మనవంటి దేశాలనుంది వెళ్ళే కొన్ని వరుకుల పై డ్యూటీ ఎక్కువయింది. తనకు మాలిన ధర్మం చేయలేదుగనక బ్రిటిష్ సంగతు స్థితిలో ఈ డ్యూటీ అక్షేపించదగినది గాదని కొందరంటున్నారు. ఎర్రలైనాకు బరాసలో స్థానం ఇప్పించడానికి లేబర్ ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుంది. ఇది తన వైఖరికి ప్రతిబంధమని ఆమెరికా ఎరుగును. బనా, ఏమనకు. ప్రపంచంలో ఇదొకరకమైన పోత్త.

కృషివ తొలగించమీద వచ్చిన ప్రశ్నలను సుహృద్భావంతో రష్యా కొత్తనాయకులు స్వీకరించారు గనక, గాలి మట్టి వారి వైపుకు మళ్ళుతున్నది. తలచుకుంటే, కృషివ న్యాయంగా లోకానికి తనవైపు నుంచి విమైనా చెప్పకోవచ్చునని రష్యా కొత్త నాయకులనేవరికి వస్తుమొగింది. వీరు చతురులు, గడువరులు. కృషివ తొలగించబడిన వద్ద తి పై వచ్చిన విమర్శల కింకా సమాధానం రాలేదు. ఇతర పార్టీల అండబాదుకొని, కారతకమూర్ఖులు పార్టీకి కాస్త గుండెవైర్లు కలిగింది. పార్టీ వక్రి కలో కృషివును తొలగించిన విధానపు వైసం సవ్యంగావున్నదా-షాంటే, వున్న దని లోకానికి తెల్పడం అవసరమని వ్యాఖ్యా నించారు. ఆమీదకు ఏల్లంపెత్రి మరొక గంతుచేశాడు. ఇంతలో 'ముందుమాపు' గలమా పేపర్ గనక, తన ఇటీవల కింకర్ష్య విమూఢత్యాన్ని బయలుపరుచి కాలేలు, రష్యా కొత్తనాయకులకు పూర్తిగా సమ ర్తియూ, అక్షేపించిన ప్రకటనలకు విరుగు డుగా, ఒక ఊహగానాన్ని ప్రకటన పూర్వ కంగా వెదజల్లినాడు. ఎవరి అవస్థవారిది. పోసియండి. —కొరవ 11 పేజీలో

శాస్త్రీమార్గం- నెహ్రూమార్గాన్ని మించినది!

అవారవర్తిత్వం అడుపులోకి వస్తుంది. శాస్త్రీవకకం అన్నివిధాలా అందుకు అను గుణంగావున్నది. మన సొమ్మల్ని వాక్ దావల్లం గలవాడుకాడు. క్రి యా శ క్తి ని న్నవించే మితకావీత్వం అయినకు సుహృ ద్బం. అందువలన, ముఖ్యమంత్రిల తిర్చి నమావేశంలో ఆయనగావించిన ప్రసంగం ననుగంగా రూపొందినది. అవసరాలను పొందడానికి అవసరమైన అదరణమినపో అంతులో ఒక్కముక్క వ్యర్థమైనదిలేదు.

అవారమంటే శాస్త్రీ నిమంటువులో తిండి, వియ్యం, గోధుమ, పప్పులు, బట్టి, అగ్నిపెట్టెలు, సైకిల్స్, సామాన్యల కందరికీ ని త్యం వాడుకలోవుండే వస్తు వులు; ఇవన్నీ సరవమైనవరలకు లక్ష్యం కావలెను. ఇది అమలు జరిగితే శాస్త్రీ హయాం వెనకటి పేర్లూ రా జ్యం వ రె కరికలో నిర్విపోతుంది.

నెహ్రూమార్గాన్ని మన సొమ్మల్ని అనుసరిస్తున్నాదా లేక తప్పిస్తున్నాదా? అనే ప్రశ్న సంచయతులకు కలిగింది. కాని, నెహ్రూమార్గాన్ని మించిన శాస్త్రీ మార్గం సిద్ధమవుతుండేవరకీ వారికి విన్న యము కలుగుతున్నది.

నెహ్రూమార్గం తప్పించడయా శాస్త్రీ -అని ఊహాగానం చేసి అనందించిన న్యకంత్రపార్టీకి తీరని అకాళంగం కలి గింది. కృష్ణమార్గానికి అదికాదేగావించి ద 'దా డుల ను' అక్షేపించిన రాజాకి శాస్త్రీమూలించిన 'శిక్షల'వర్ణినిబండినూ, సరియైన సలహాయాలు శాస్త్రీ కి లభ్యం కాలేదని డుఃఖిస్తున్నాడు. అందువల్ల తాను పీఠాని సలహాయిచ్చాడు: 'రాజీనామా యివ్వండి'.

ఈరోజులో రా కి సా మా యివ్వ మనడం, విశ్వాసరాహిత్యం నిత్యవైమిత్తికా లైనవి. ప్రతివజ్రాన్నిదీకీ వనిలోవనిగా యిది సమకూరింది.

ప్రతివజ్రాల చర్యలన్ని వకారాత్మకమై నవికావు. అందులోకొన్ని బహు విర్యా తాత్మకమైనవి. ఉదా:- ఇటీవల మద్రాస్ లోని ప్రతివజ్రాల ప్రకటనలోని రెండోశ ములు ప్రశంసనీయుములు. అం దు లో ఒకటి, సాహసింబి దొంగసొమ్మును అది కార్లు వక్రీనమయింలో, క మ వర్ణ గ ల దొంగ సొమ్ము ను తెలియవరకడానికి ముఖ్యమంత్రి దొంగలకు సమయమివ్వడం బాగాలేదనే అక్షేపణ. రెండవది, 84

గురు శాసనసభ్యులు వాట్సుమ్మడిగా 24 గంటలు నిరశనృవకం చేయడం.

ఈ రెండవ ప్రతిక్రియ మన ప్రజానికి ప్రోత్సాహమిచ్చింది. చేకంకోసం అవసర మైతే వొకపూట లోబనం మూనియేవలని వస్తే, ఈ గాంధీమీమలో, యెవరూ సంగో దించరని ఆయన తన తిర్చిప్రసంగంలో అన్నాడు.

సుప్రసిద్ధులైన నడదిన దారిపై శాస్త్రీ ఆ మో ద ము ప్ర వేసినట్లయినది. కాని,

వారు...వారు... దేశద్రుమి

యెండుకనో అవారమంత్రి, పరిశ్రమల మంత్రి-రేంప్రమండలినుంచి యితరస్థానా లకు మార్పుకాగలరని పుకార్లువుట్టినవి. పరిశ్రమలమంత్రి కాలోపు గ వర్చు ర కాటుకానే కాలభర్తంబెంచెను. ఇప్పుడిక అవారమంత్రికి తనపూర్వులకు (అవార మంత్రిలకు) లభించిన 'గౌరవమే' లభి స్తుందా? కాని, అంత కం పై యెక్కువ అదరణిమానాంకే అయిన అర్హ త ను సంపాదించినాడే? ఇది యెవడో గిట్టని వాడు వుట్టించిన వదలి కావచ్చును.

శాస్త్రీ వకకం మూలాధారం సుబ్బ వ్యాజ్య ప్రయోగం. ప్రభుత్వ వ్యాపారం పరిష్కారమార్గం కాదని జ య ప్ర కా త్ హెచ్చరించకపూర్వం, హెచ్చరించిన తదు పరి వాణిజ్యమండలితో అవారమంత్రి సం వ్యధించినాడు; వారి సహాయాన్ని అర్పించి నాడు; వారికి తమ శీలాన్ని యిజాపుచేసు కునే అవకాశమిచ్చాడు; కాని, పరిక్షలో వాణిజ్యమండలి నెగ్గలేదు. అధికలాభాలు, మోసం-ఇవే వాళ్ళబ్రతుకు అని తేలిపో యింది. (వజ్రకోసం తాము ఈవజ్రా త్రం తమ దురాకాయుక్త కార్యక్రమాన్ని నడతించుకోరని న్నవ్వమినది. అందుకనే యిక రంగంలోకి ప్రభుత్వం రాక తప్పదని తిర్రానించుకోవడమైనది.

ఇంకొక ప్రయోగంలో మరొక ముఖ్య విషయం తేలిపోతుంది. సన్నకారు రైతుల వర్ణమన్న మిగుబాధాన్యం, కొద్దిపోతిది, ఏ దో ఒక ధరకు యివకలంబుతుంది.

దానిలో కొంతలాగాన్నికొని, నిల్వచేసి, తనవర్ణమన్న దాన్యాన్ని పూర్తిగా విడు దలచేయక వుండుకునే పెద్దరైతులనబడే వారికో ము న్నం దు తలచేవనగాయ వున్నది.

వర్ణకులను కనిరినట్లు వారిని కనిచే పిల్లెడు. అనేక రాష్ట్రవభుక్తాలకు వారే పీవగ్రలు. కాగా, కొన్ని రాష్ట్రములందు పంచాయతీరాజ్యపాలనతో వారికి స్థాని కంగా 'సింహాసనం' లభించింది. ఏ రి ని ఏదివంగా దారికెస్తారో యా త వ ల ని యున్నది.

శాస్త్రీ హయాంలో (కృష్ణమార్గం హయాంలో) ప్రభుత్వానికి వికోవివల్లాలెక్కువకాగలవు! 1. పన్నురెగమేసి వట్టు బడే పెట్టెలు 2. నీతిలేని వ ర్ణ కు లు 3. లక్ష్యపెట్టని గ్రామీణ సంపన్నులు (పెత్తం దార్లు, కొన్ని ప్రాంతాలలో 'రావణా సురులు').

తమవక్షంవహించే న్యకంత్రపార్టీలోకి పీరుపోయి, కాంగ్రెసువీడితే, అ మహో సంస్థ వువర్చి ర్వాణంలో శాస్త్రీకి (కామ రాజుకు) కార్యం ఎంతో మ ల త మ వు తుంది. ఈ 'మూక' పోతే, మి గి లే ది అవరన్యయంభువులు - అనహోయహారులు (upstarts), స్వరాజ్యం వచ్చినవకార్యక ప్రవలించివెగ. దీ ని ని వదిలించుకోవడం కష్టమైనా, అంత అసాధ్యంకాదు.

గ్రామీణమంలోని వ్యవసాయ పు రులీల అగడ్తాట్లు మనప్రధాని గమనం లోకి వచ్చినవి. ఇది ముఖ్యం.

పంచాయతీరాజ్యం రావడం, అధికాక ఎవరికివారు పై అధికార్లు తిల్లాలోని తమ క్రింది అధికార్లతో నేరుగా వ్యవహరించ డం-రెండవలన తిల్లాకలెక్టరు వు త్న వ విగ్రహమైపోయినాడు - ఇది తప్ప-తిల్లా లోని కార్యాలన్నిటిని పొందికతో సమ కూర్చి, మార్గదర్శి కావలసినవాడు కలె క్టర్ (డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్, కమిషనర్ లేక డిప్టీ కమిషనర్ అంటారుకొన్ని రాష్ట్రాలలో) అనికూడా మనప్రధాని అభిప్రాయపడడం ముదావహం.

ఇది నిజమా? సుప్రొవ్ అన్నాడకు: —కొరవ 12.వ పేజీలో

NELLORE MUNICIPALITY
Tender Notice

Sealed tenders are received in the prescribed forms in the Municipal office up to 4-00 p. m. on 12-11-64 for the following works by the under signed. Tender documents can be had on payment of Rs. 2-06 for each work in Municipal Treasury on or before 9-11-64 in the Municipal Office. Tender deposit should be paid in cash on or before 12-11-64 in the Municipal Treasury and enclose the chalan along with the Tender-

Name of work	Amount of Estimate.	Amount of Deposit.
1. Supply of Duel Desks to secondary schools	Rs. 11300	Rs. 565
2. Supply of R. C. C. Home pipes to cross roads in the town	Rs. 5500	Rs. 275

—G. NARASIMHASWAMY,
Special Officer & Municipal Commissioner.

Grand Stock
of
BOMBAY DYEING VARIETIES
BINTEX SARIES & OTHER PRODUCTS

Please visit for selection

Rayavarapu Sankariah & Sons,
Cloth Merchants,
TRUNK ROAD (TF 138) NELLORE.

శూలహరిణి

పరిణామ భూమి
కు (లేక) కడుపు
నొప్పిలకు.

వ్యాధిలక్షణము:-
గర్భ గోళములో
ను; వెన్నెముక
యందును కలిసిన

రాని నొప్పి - గుండెభాగములో మంట, పేగుల ఆకరము, కడుపు ఉబ్బరము, పులి శేపులు, వెక్కిళ్లు, వాంతులు, మలబద్ధకం, ఈ లక్షణములు ఉండును. వైద్యాధి ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి ఉన్ననూ, ఎంత సోదాపున్న సేందిపున్ననూ బాగు అగును. అవ శేషము అవసరంలేదు. 15 రోజుల బావకం డు. 20/- రు. 5/- అధ్యయన పంపారె.

పి. సుబ్రహ్మణ్యం.

అనుభవ వైద్యశాల,

ఫోన్ : 71. నెల్లూరు-2.

పెనుకొండ డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 145 of 58. E. P. 405 of 63. కె. పి. వెంకటసుబ్బయ్య, - వాది. హిందూపురము.

కె. డి. అయ్యారామయ్య, కోడిపి, హిందూపురము తాలూకా - ప్రతివాది.

ప్రతివాదియొక్క పెద్దాళ్లు బాలల అస్తులను ఈ కోర్టు యందు 22-12-64 తేదీన తూలము చేయబడును.

— పెద్దాళ్లు :—

హిందూపురము తాలూకా - కోడిపి గ్రామములో ఉండు అప్పిలివరము:-

(1) అనాంతరి: నె 36/2 రు, 0-29 శెంట్లు, శిస్తు రు. 2-2-0 [కూ] నర్కారు దోవ [వ] కె. అంజనప్ప వట్టా [వు] హను మంతరెడ్డిగారి అనయ్య అమీను [ద] హను మంతరెడ్డిగారి అచెప్ప అమీను.

(2) అనాం ఖమ్మి: నెం. 2/6 రు, య 1-28 ట్లు, శిస్తు రు. 0-13-0 లు.

(3) డిటో నె. 2/15 రు, య 3-75 శెంట్లు, శిస్తు రు. 2-6-0 లు. యందుకు చెక్కుబంది:- [కూ] నుబ్బయ్యగారి అంజనప్ప వట్టా అమీను [వ] దిన్న వాశెప్పకొయ్య వరనప్ప, కొండప్ప, అంజనప్ప అమీను [వు] కదిరి తిమ్మయ్య వట్టా అమీను [ద] సాదిరి నారాయణప్ప వట్టా అమీను.

(4) అనాం ఖమ్మి: నె. 127/0 రు, య 1-50 ట్లు, శిస్తు రు. 2-3-0 లు చెక్కు బంది:- [కూ] కె. జానకిరామయ్య వట్టా [వ] కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్య వట్టా [వు] వంక [ద] వంక - కురుల మల్లయ్య వట్టా.

(5) డిటో నె. 57/0 రు, య 0-20 శెంట్లు, శిస్తు రు. 0-10-0 లు చెక్కుబంది:- [కూ] సైయిది తిమ్మయ్య అమీను [వ] కె. మం. కొండారెడ్డి అమీను [వు] సంజయ్య అమీను [ద] య. దిన్నాచెప్ప వర్రెలలు అమీను - వాది.

(6) డిటో నె. 116/0 రు, య 2-64 శెంట్లు, శిస్తు రు. 0-10-0 లు:- [కూ] వంక [వ] సంకేతి దేవయ్యకు పోపు దోవ [వు] కె. డి. రాజగోపాల అమీను [ద] మాకం సంకాంతరెడ్డి వర్రెలలు అమీను.

(7) నర్కారువరతి: 7 ట్రై కి య 0-75 శెంట్లు, శిస్తు రు. 7-8-0 లు:- [కూ] యిదేసెంబరు ట్రై కె. డి. జానకిరామయ్య అమీను [వ] నర్కారుకాలవ [వు] యన్. తిమ్మారెడ్డి అమీను [ద] హనుమంతరెడ్డి గారి అచెప్ప వర్రెలలు అమీను.

(8) డిటో నె. 147 ట్రై కి, య 0-75 శెంట్లు, శిస్తు రు. 4-13-0 లు [కూ-వ] నర్కారుకాలవ [వు] యిదేసెంబరు ట్రై కె, కె. ఎ.కా. రంగాయ్య అమీను [ద] ఇదే సెంబరు ట్రై కె, కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్య అమీను.

— కె. జానకిరామయ్య కర్నూ. వాది వకీలు.

వార్తలు

★ సూళ్లూరు పేటలో పంచాయతీరాజ్య మంత్రి, కార్యదర్శి-సభలు, విజ్ఞప్తులు

★ ఉపసంఘం వింజిమూరులో కాదట

★ జిన్నవాడ కామాక్షి భక్తురాలి దురరణం

★ కోడూరు బస్ ప్రయాణీకుల దురవస్థ

సూళ్లూరు పేటలో మంత్రి

పంచాయతీరాజ్య శాఖా మాత్యులు డాక్టరు ఎం. ఎ.కా. లక్ష్మీనరసయ్య గత 29 తేదీ వుదయం మత్స్యమాంస మార్కెటుకు శంకుస్థాపన గా వింది, పిల్లల పాఠశాల ప్రారంభించారు. మంత్రిగారు సరీసమేతంగా మద్రాసునుండి రాగా పంచాయతీ అధ్యక్షుడు, అలయ మేనేజింగ్ ట్రస్టి అయిన శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్ వారికి శిలగాళ్ళు గుడివద్ద పునఃస్థాపన స్వాగత మిచ్చి, అలయ మార్గదలంబించి, అధ్యక్షులు శాలువతో నత్కరించారు. పిల్లల పాఠశాల వద్ద నిర్మించబడిన బ్రహ్మాండమైన పందిలో సభ జరిగింది. సభకు మద్రాసు అంధ్ర వాణిజ్యమండలి మాజీ అధ్యక్షులు శ్రీ కె. వి. సోమయాజులగారు అధ్యక్షత వహించారు. కేంద్రమంత్రి బావప్ప మృతికి మౌనంగా నిలబడి సానుభూతి తెలిపిన అనంతరం సభా కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. మంత్రికి పంచాయతీ సన్మానపత్రం సమర్పించింది. మంత్రి శ్రీ లక్ష్మీనరసయ్య మాట్లాడుతూ, అంధ్రప్రదేశ్ కు ముఖ్యధ్యక్షుడైన సూళ్లూరు పేట కు శాయిల స్కీమును వెంటనే మంజూరు చేయగలవని హాల్డర్ల వాంఛనీ ప్రకటించారు. ఇది పన్నెండ్ల కేసుంది మూల బడివుంది. రోడ్ల నిర్మాణానికి కూడా నిధులు కేటాయించగలవని మంత్రి చెప్పారు. తర్వాత సభాధ్యక్షుడు శ్రీ సోమయాజులు ప్రసంగిస్తూ, మంత్రిగారి బాధా ర్యాన్ని గొప్పగా ప్రశంసించారు. శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్ తన వాడవలె ముఖ్య వాగ్ధానం చేయడంవల్ల తన మహదా సందాన్ని ప్రకటించారు. శ్రీ అంజనప్ప వట్టా వేణుగోపాలరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. సినీనటి శ్రీమతి సూర్యకాంత్ అహమ్మతి ప్రదానంతో సభ విజయవంతంగా సమాప్తమైంది.

ఈ సభకు బదువలెమంది ప్రజలు విచ్చేశారు. గ్రామమంతా తోరణాలతో నేత్రవర్షంగా ఆలంకరించబడింది. ఇటీవల యంతటి జనాకర్షణీయమైన కార్యక్రమం జరగలేదనిపించింది.

పంచాయతీరాజ్యశాల కార్యదర్శి శ్రీ ఎ. కృష్ణస్వామియ్యంగార్ గత 27 తేదీ సూళ్లూరు పేటకు విచ్చేశారు. గూడూరు, సూళ్లూరు పేట ప్రాంతాన్ని కరువుప్రాంతంగా ప్రకటించి, కరువుపనులు ప్రారంభించవలసిందని; రవాణాసౌకర్యాల విషయంలో యంతోపాటుకొండీపున్న సూళ్లూరు పేట కు మితి కిరెండులక్షల రూపాయలు స్పెషల్ గ్రాంటు యిప్పించవలసిందని, ముఖ్యంగా తోగరామాడికి రోడ్డునడిక కల్పించవలసిందని సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి వారికి విజ్ఞప్తి చేశారు. గూడూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఈశ్వరు కుమారస్వామిరెడ్డికూడా కార్యదర్శిని కలసుకున్నారు.

వాటం శేతు తియ్యండోపిడికి సంబంధించి అరెస్టుగా వివేదితం 27 మంది గత

28 తేదీ వెంకటగిరి మెట్రోపాలిటెన్ లో హాజరుపరుచబడి, సత్వరచరణ ఛాదీలలో విడుదలగా వివేదితం.

కోటపాలూరులో గత 31 తేదీవరకు మొత్తం 26 మంది కి కలరా తగిలింది; అందులో 8 మంది మరణించారు. ఆరోగ్య శాఖ బాగా పనిచేస్తున్నది.

సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డి స్థానిక ప్రభుత్వ వైద్యశాల డాక్టరు దొరైరాజ్ అవినీతి, అశ్రద్ధలను గూర్చి రాష్ట్ర వైద్యశాఖాధికారి యిచ్చిన విచారణా పత్రాన్ని రామకృష్ణారెడ్డిగారు గత 29 తేదీ మాట్లాడుతూ వచ్చి విచారణ జరిపారు. ఈ విచారణలో శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి చేసిన ఆరోపణలన్నీ రుజువునైతే తెలుస్తున్నది.

శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి అవినీతికి సంబంధించి సాక్ష్యాధారంతో ఒక నిదర్శనాన్ని గూడూరు డివిజన్ సూళ్లూరు పేట మున్సిపల్ శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి తనకు మారుసికి అవసరమైన ఎ. డి. ఎస్. మందును డాక్టరు దొరైరాజ్ కు ముఖ్యమైన ఒక వర్తకుని ద్వారా రూ 40 లు యిచ్చి ఏ విధంగా తెప్పించుకున్నది వివరించారు. ఈ విధంగా అన్యధా మంజూరు అయ్యి అమ్ముకోబడుతున్నవని; డాక్టరు అశ్రద్ధవల్ల రోగులందరూ ప్రయవేలు డాక్టరుకు పోతున్నారని; దర్యాప్తు కునేలోగా అతనిని వెంటనే అరెస్టుచేసి అరెస్టుచేయవలసిందని శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి అవినీతిలో కోరారు. — మా. వి.

వింజిమూరు ఖండన

గతవారం 'నెల్లూరు ముచ్చట్ల'లో వింజిమూరు సమితికి చేసిన విమర్శను అందిస్తూ సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గొట్టిపాటి కొండవనాయుడు ఒక ప్రకటన వంపారు. పాత ఆదయగిరి, వరకుండుపాడు సమితుల వ్యవహారాల వివరాలను తాము ఉపసంహరించి నియమించామనే వార్త నిరూపించినదని వారు ప్రకటించారు. నిజమే. ఆ ఉపసంహరించి నియమించింది వింజిమూరు సమితికాదు, ఉదయగిరి సమితి అట. ఈ పెద్దపాఠ పాటుకు మేము రింకిస్తూ శ్రీ కొండవనాయుడుగారికి మా విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము. సమితి పేరు మినహాయిస్తే గతవారం వార్త యధార్థము, విమర్శ సమీక్షలను చేరుగా చెప్పవలసిందే. సంకుచితమైన, దుస్పృహ ప్రధానమైన ఈ వ్యవహారాన్ని విరమించుకోమని ఉదయగిరి సమితి అధ్యక్షుడి, సభ్యులకు కోరుతున్నాము.

శ్రీ కొండవనాయుడు తన ప్రకటనలో యిలా అంటున్నారు— "పాతవరపాలనలో తుపాక్కును చూపించడంకాని, రావల సినీలులు వర్రెలను అపింతుటకాని, రాజీయ ప్రత్యేకాలను యేవో వాకసాకుతో సాధించు దురుద్దేశ్యాలుకాని మాజీ మంత్రుల శేష... తెచ్చెచ్చు అక్రమ రెండవ వారంలో జరిగిన స్థాయి సంఘాలలో గత ఉదయగిరి, వరకుండుపాడు పంచాయతీ

సమితులలో జరిగిన కార్యక్రమాలను అమో దించడం, కొత్తది రాజీయంలో నిమిత్తం లేకుండా చుండా రుచేయడం జరిగింది".

శ్రీ కొండవనాయుడు వల్ల మాకున్న సదతి ప్రాయాన్ని ప్రా ప్రకటన కృపవర మున్నది. కొండవనాయుడుగారి ఉదాత్త వైఖరిని, విశాల బాహులు వ్యవహారాన్ని, గతవారం పాఠపాటుకు మరొకసారి విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము. శ్రీ కొండవనాయుడు వ్యక్తనలోని వైఖరి అన్ని సమితులకు అనుభవజీయమని మా అభిప్రాయం. — నం. జ. రై.

జిన్నవాడ విషాద మరణం

గత 18 ఏండ్లగా శ్రీ కామాక్షికాయి పాదవచ్చుముల నర్సిదివ శేషవీరికొన్ని గడువుకుండిన వృద్ధురాలు నన్నవరెడ్డి కృష్ణమ్మగారు గత 21 తేదీ వుదయం మందిరిల్లకు చెంబురెక్కొని పెన్నుకుపోయి ఒక చెంబుతో నీళ్లుముంది గట్టునపెట్టి, రెండవచెంబు ముంబుకొనలో యి కాలుజారి కాలోలు, నీటిలో వడి కొట్టుకొనిపోయిం దట. అమె ఎట్లా పడింది ఎవ్వరికీ తెలియదు. అమె శవంకోరకు ఇన్స్పెక్టరాల గాలించారు కు కాని, అంతలేదట.

కృష్ణమ్మగారి వయస్సు 72 సంవత్సరాలు. ముగ్గురు కుమార్తెలున్నారు. అందులో శ్రీ దొడ్ల పెద్దబ్బాయిరెడ్డి గారి బాల్య శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మ ఒకరు. తాను తిని ఒకరికి పెట్టకలిగిన స్థితి కృష్ణమ్మది. కుమార్తెల వద్ద ఉన్నా సుఖంగా జరిగిపోయి తీవ్రం అమెది. కాని అమె కామాక్షమ్మ నన్నునే వుండవలసివచ్చింది. అమె కండ్ల ఎదుటనే తీవ్రం చాలించవలసివచ్చింది. లేకుంపే లేవలేని వయస్సులో, ఒంటరిగా వుండవలసిన అవసరం అమెకులేదు.

ఒకసారి ఈ రచయిత జిన్నవాడ పోయినప్పుడు అమెతో మాట్లాడడం కలు స్పించింది. నేను ప్రతికవాల్లని నాతో చాల విషయాలు చెప్పిందామి. కామాక్షికాయి — కొరవ 11 వ కేటిలో

సమితుల స్థాయి సంఘాలు

నెల్లూరు జిల్లాలోని తిరువూడు, కావలి సంఘాల సమితుల స్థాయి సంఘాల సభ్యుల కేర్లను దిగువ యిస్తున్నాము.

తరువూడు సమితి

1 వ సంఘం: వల్లమడుగు గారెయ్య, కె. మల్లికార్జున వరప్రసాదరావు, గాయం మునలా రెడ్డి, వివర్ధనుబయ్య, అల్లా పెద సుబ్బారెడ్డి, అక్కపాల పిమ్మయ్య.

2 వ సంఘం: మామూరి పెద సుబ్బయ్య, వివర్ధనా శ్రీరాయ్, వెల్లం పుల్లయ్య, లకొండు సుబ్బయ్య, మామిళ్ల దేవయ్య, దేశిరెడ్డి పెద కోటిరెడ్డి.

3 వ సంఘం: తడిక మళ్ల సుబ్బయ్య, రామయ్య, పిమ్మవరపు పెదకోటయ్య, పేట బుడేసాహెబు, డొల్ల వల్లి అనంతయ్య, పిమ్మకలింగమ్మ, అంబటి చలమయ్య.

4 వ సంఘం: నుసుం నాగమ్మ, మారం రెడ్డి తిరువకమ్మ, కూనపులి సోబా గమ్మ, కూనపులి తానకిరేమి, వెన్నా శాంతమ్మ, తాడి నానరురెడ్డి.

5 వ సంఘం: కావలి సరసింహం, గొట్టిముక్కల లక్ష్మయ్య, చక్కెర మల్లయ్య, దేశిరెడ్డి కాశయ్య, దిలకపాటి డొల్లయ్య, అక్కిలి పెదగురవయ్య.

6 వ స్థాయి సంఘం: మేరువ నాగిరెడ్డి, గంటా వెంకటరెడ్డి, గ్రంథి వెంకటరంగం, పేట సులేమాసాహెబు, దుగ్గంపూడి శ్రీరాములు, నల్లూర దక్రవర్రుల శేషా చార్యులు.

— కొరవ 11 వ కేటిలో

కూనిరగాలు *

*** 'లోకలిస్తు'

వి. ఆర్. కాలేజీ వ్యవహారాలు

వి. ఆర్. కాలేజీ యువోకాయన మొన్న "విమండి 'లోకలిస్తు' గారూ! ఇదుగో మా కాలేజీ మేగజైన్ మాత్రా?" అని చేతికిచ్చారు. తీసుకొని చూశాను, అట్లా తిరగేశాను - ఒక్కసారి పదివది హాసేర్పకతం నంగకులు జ్ఞాపకానికొచ్చాయి. ఆ కాలంలో మేం కాలేజీలో చదువుతునే రోజుల్లోని విషయాలు స్మృతివత్తంలో మెదిలాయి. చదువునంగెట్లా ఉన్నా, మేం చదువుతునే రోజుల్లో విద్యార్థి సంఘాలు యిట్లా వుండేవికావు; ఏవేవో సాంస్కృతిక, సాంఘిక కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తూండేవి. సామాజిక దర్పణ, సామూహిక ప్రదర్శనలు, నడవూలు, సమావేశాలు, సభలు, సకిలీపార్లమెంట్లు, సకిలీ శాసన సభలు - ఇట్లా అనేకం మా విద్యార్థి జీవితంలో మరులు గొల్పుతూ వుండేవి, సందడిగా వుండేవి; వాటి వివరాలు, విశేషాలు అయానంవత్తరాల కాలేజీ మేగజైన్లో పొందుపరిచేవారంమాడ.

ఇప్పుడి కాలేజీ మేగజైన్ చూశాను, అలాంటి బాధలేమీ నాకు కన్పించలేదు. విద్యార్థి జీవితం ఒక నిస్సారమైన ఎడారిలా ముగిసింది. అందుకు సాక్ష్యంగా యీ కాలేజీ మేగజైన్ బాటు. దాని కి తగ్గట్టుగా యిందులో అనంవత్తరాలలో యేయే సభలు, కార్యక్రమాలు జరిగింది, యిట్లా అరిగింది అనే వివరాలు లేవలేవు. అంకే దాదాపు చెప్పకోతగినంతగా అలాంటి వేమి జరిపించలేదనే అర్థమా? ఏవేవో

దిండరవందరగావున్న కొన్ని పోలోలు, విద్యార్థులు చేసిన రచనలు - ఏమిలో నిస్సారంగావున్నట్లు కన్పించింది మేగజైన్. ఎక్కడా ప్రతిభవున్న లక్షణాలు కన్పించలేదు.

ప్రతివిద్యార్థి బాదావు 2 మాసాలు కాలేజీ 'మేగజైన్ పీఠ' అని చెల్లిస్తారు కొంబాటు. అంకే బాదావు 2, 3 వేల రూపాయల నిధితో దానికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని యీ మేగజైన్ రూపంలో అందించాలనే ప్రయత్నం యే కోశానా కన్పిస్తున్నట్లులేదు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే నేటి వి. ఆర్. కాలేజీ నిస్సారమైన విద్యార్థి జీవితానికి అక్షరాలా దర్పణగానే వుంది - ఈ మేగజైన్. చదువుల సంగతి నేనిప్పుడు ప్రస్తావించడం లేదుగాని, కనీసం ఇలాంటి విషయాల్లో వైదా కావ్రలునా శిక్షణ, అతి దుది కల్పించే నాడులు లేక బావడం - నాకు బాతగానే అగించింది. అడిగక ఎవ్వరో గతసంవత్సరం అలెక్స్ రావల్సిన యీ మేగజైన్, సగంబడా విద్యార్థులు కాలేజీ వదలి వెళ్లిపోయిం తర్వాత మరుసంవత్సరం మధ్యలో దీన్ని విడుదలచేశారంటే యీ విషయాల్లో ఎంత నిర్లక్ష్యం పనిచేస్తున్నారో వేరే చేపాలా?

వి. ఆర్. కాలేజీ ప్రస్తావన వచ్చింది గనుక మరోవిషయంకాదా చెప్పకుండా వుండలేక పోతున్నాడు 'లోకలిస్తు'. — కొరవ 12 వ కేటిలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

మా మద్రాసు సిని ఎలెఖరి శారద'

హీరోయిన్, డ్యూయెట్టు, డ్యాన్సులు లేకుండా - జన రంజకంగా, విసోదదాయకంగా, ప్రయోజనాత్మకంగా చిత్రం తీయవచ్చునని రుజువుచేసిన రాజశ్రీవారి 'దోస్తి'

మానవుడు తిండితోనే జీవించలేడు. ఆదరాతిమానాలు, ప్రేమ, స్నేహమూలేని జీవితం పరిపూర్ణమైనదికాదు. అనాది కాలంనుండి మనిషికి మనిషికి మధ్యవుండే సాన్నిహిత్యమూ, ఆదరణవల్లనే మానవ జాతి అభివృద్ధి చెందుతోంది.

రాజశ్రీవారి 'దోస్తి' హిందీచిత్రంలో ఇద్దరు యువకులు విడివిడిగా కలుసుకుని, ఒకరినొకరు ఆర్థం చేసుకుని జీవిస్తారు. ఈ చిత్రాన్ని తారాచంద్ నర్తకనాథన్ దర్శకత్వంలో నిర్మించారు. మద్రాసు అనంద్ థియేటర్లో వసంతు 1వ తేదీన ప్రతిభా ప్రతినిధులకు ప్రదర్శించారు. దర్శకుడు నర్తకనాథన్, రచయిత గోవింద్, నటుడు నానావత్సీకర్, సర్కాత తారాచంద్ కూడా ప్రదర్శనకు వచ్చారు. మద్రాసు అసెంబ్లీ స్పీకర్ శ్రీ చెల్లెపాండ్యన్ ముఖ్య అతిథిగా చిత్రాన్ని తెలకండి ప్రశంసించారు.

రామా చాలా పేదవాడు. అట్లో, దురువులో కూడా మొదటితరగతిలోనే వచ్చేవాడు. కాని పేదరికం అతన్ని క్రుంగ దీల్పడలేదు. తల్లి మంబావ పడుతుంది. ఇంటి బాడుగ కట్టకపోతే ఇల్లు ఖాళీ చేయమంటాడు యజమాని. స్కూలుకు జీతంకట్టాలి రాము. ఆ లెకపెట్టాడు యిన్ని కారణమూ ఒక్కసారి కరించవలసి వస్తుంది. దీనికోడు తల్లిచగపోయింది. డాక్టర్ కోసం పరుగెత్తుతున్న 'రాము' వాటిల్లోకి రాగానే కారు క్రింద పడి కళ్ళు విరగడంకో కుంటివాడవుతాడు. దిబ్బతో కక అనుభవంలోంది వచ్చిన రాము కోర్కె వెంట పోతుండగా, ఒక గుడ్డివాడు రోడ్డు వాటపోతూ కారుక్రిందపడకపోతుంటే, యా కుంటివాడు అతన్ని రక్షిస్తాడు. ఆ క్షణం ముంది యిద్దరూ మిత్రులవుతారు. ఒకటిగా జీవిస్తారు.

గుడ్డివాని పేరు మోహన్. అతనికి దిన్న తనంలోనే కళ్ళుపోతాయి. అతనికి ఒక్క అక్కమాత్రమే ఉంటుంది. వారిది వీడ కుటుంబమే. తను పట్టుపోయి నెరుగు జీవించాలంటుంది అమె. మోహన్ కూడా నంతోపిస్తాడు. ఇంతలోనే డోస్తి వరదలు వచ్చి అక్క, తమ్ముడు విడిపోతారు.

రాముకు తల్లిపోయింది. మోహన్ కు మాతృసమానురాల్సిన అక్క విమయిందో తెలియదు.

ఒకరోజు రాము మోహన్ కు యం వాయిస్తుండగా, ఆ వాయిద్యానికి అనుగుణితుకాతుతారు. అతన్నొక విచ్చగాడుగా వారు భావిస్తారు. తమకు తోచిన డబ్బులు పడేసిపోతారు. రాముహృదయం ధైర్యంపొందుతుంది తనను విచ్చగానిగా అనుకల్పించేసి. కాని మోహన్ అతన్ని తాంకవరుస్తాడు. 'నీసంగీతానికి మెచ్చు కుని డబ్బుచ్చారులే' అంటాడు మోహన్. మోహన్ బాగాపాడగంటు. రాము వాయిద్యమూ, మోహన్ గాత్రమూ-రెండూ మేళవించి వారికి మిక్కిలి తోచుంలేకుండా చేశాయి.

ఒకరోజున యిలా పాడుతుంటూ వీడి వెంట వెళ్తుండగా-ఒక, ధనవంతుల దిన్న పిల్ల మాస్తుంది. ఆ అమ్మాయికి పది వన్నెం దేళ్ళుంటుంది. వ్యాధిగ్రస్తురాల్లె దికిచ్చ

పొందుతున్న ఆ అమ్మాయికి ఈ సంగీతం పోయిస్తుంది. ఆ కారణంగా ఆమెకు రాముపై అభిమానం కలుగుతుంది. అమె గుండెనున్న భవనాన్ని చూచి, అదేదో మహారాజవనమని ఊహించి అవిల్లను 'రాజకుమారి'గా భావిస్తారు. అలాగే అమెను పిలుస్తారుకూడా. వీరి పై దయకలిగి ఆ అమ్మాయి పదిరూపాయలిస్తుంది. కాని రాము నిరాకరిస్తాడు. రాము తన కల్లికి చేసిన వాగ్దానాన్ని మోహన్ గుర్తుకు తెస్తాడు. తను బాగా దుడుపుకొని, జీవితంలో ప్రయోజనకర అవుతానని, కల్లికి రాము వాగ్దానం చేశాడు. తను గుడ్డివాడు! దనవలేడు! కనీసం తన మిత్రుడైనా చదివి, కల్లికిచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకొనేట్లు చేయాలని మోహన్ తలంపు. దుడుపు

'మందిమనిషి'లో గీతాంజలి, రాజాబాబు

కునేందుకు అవసరమైన ధనాన్ని పేద రింకబానికి ప్రయత్నిస్తాడు.

ఇద్దరూ పాటలుపాడుతూ కొంతదబ్బు కూడపెడతారు. అనాడు రాజకుమారి యిస్తా వన్న డబ్బును నిరాకరించారు. అనా డామెనే అక్కయిస్తే స్కూలుపీటాకట్టడానికి ఉపయోగపడుతుందికదాననే ఉద్దేశ్యంతో అక్కడికి వెళ్తారు. కాని అవిల్ల దగ్గర వీర దీగినంతదబ్బు ఉండదు. అలాగే అమె అన్న అక్కడికివస్తే అతనితో చెబుతుంది వారికి సొమ్ము యివ్వవలసినదని. అతను న లేనని అమెనుపంపేసి, రాముకు అయిదు రూపాయలు యిచ్చి, యిక మళ్ళీ రావ డ్దంటాడు.

వరదలలో తప్పిపోయిన మోహన్ సోదరి వర్చుగా ఈ యింట్లోనేవేరి రాజ కుమారికి సేవచేస్తుంటుంది.

రాము మోహన్ కు విచ్చమెత్తుకునే డబ్బు గడిస్తారు. ఆ డబ్బుతో రాము స్కూల్లో ప్రవేశిస్తాడు. ఇతనిరెవ్వరూ నంకీతులు లేరుకాబట్టి స్కూల్లో చేర్చు కునేందుకు పిలువబడతాడు హెడ్మాస్టరు. కాని-అస్కూల్లోనే ఒక దీవరు రాము తెలివితేటలను, పెన్సిల్లో వచ్చిన మార్కులనుచూచి, అతనికి గార్డీయన్ గా తానుంటా నని సంతకంచేస్తాడు.

స్కూల్లో చేరినకర్తాత ఈ కుంటి వానిగుడూది, తోడి విద్యార్థులు అవహేళనచేస్తారు. కాని కాలక్రమేణా నహచరుల అదరణనుబాధా పొందుతాడు రాము. పరీక్షల్లో అతను మొదటితరగతిలో ఉత్తి

ర్ణుడై బంగారు వశకాన్నికూడా పొందు తాడు.

రాము మోహన్ కు-ఒకసమయ పీరియా లో దిన్నగదిని అద్దెకు తీసుకుంటారు. అదంతా రొడీప్రాంతం. అతనికి దుడుపు సొగడు. దుడుపుకునేందుకు లాంతరుకూడా లేక వీడి దీవాల దగ్గర వదుపుకుంటాడు. కాని రొడీమాక అక్కడ చీట్టాకుతుచేరి అతన్ని తరిమివేస్తారు. మిత్రుడు రాము దుడుపుకు లాంతరు లేకపోయిందని, మోహన్ తన సంపాదనలో లాంతరు కొనియిస్తాడు. రాము ప్రతిరోజు స్కూలుకు వెళ్తూ, మోహన్ కు రోజుకోక అనుభవిత దగ్గర వదిలివెళ్తాడు-అతని సోదరి కని పించక పోతుందానని. కాని అతని ఆక నిరాశేయింది.

కాని ఒకరోజు మోహన్ వీడిలో పాడు కుండగా, అతని సోదరి చూస్తుంది. అమె వెంట ఆ యింటి యజమాని కూడా వుంటాడు. తమ్ముణ్ణి గుర్తించినా, అతన్ని అవ్వకు తన కమ్ముడనిచెబితే వీధుల్లో అడుక్కునేవాడి సోదరివానివు అనిలోకం అంటుండేమానని అమె మధనపడి, మోహన్ 'అక్కా అక్కా' అంటూ వెంట పడినా వెనుతిరిగిచూడకుండా వెళ్తుంది. కాని కారులో కూర్చున్నతర్తాత అమె వెళ్ళి వెళ్ళి పిడుస్తుంది. పరిస్థితి అర్థంకాని అయిజమాని అందోకచెంది అనలువిషయం తెలుసుకుంటాడు. మర్నాడు మోహన్ కు యింటికి తీసుకవచ్చి తన సోదరిని చూపిస్తాడు. కాని మోహన్ కాకి అక్కగౌరవం వుంది! తను వీధుల్లో తిరుగుతున్నంత మాత్రాన, తన తమ్ముడిగా అంగీకరింప లేని అమె తనసోదరీకాచని వెళ్ళిపోతాడు.

రాము దుడుపుసాగుతునేవుంది. కాని అక్కడి రొడీమాకంవల్ల అతను అనవన రంగా ఒకతేనులో యిరుక్కుంటాడు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న దీవర్ పోలిస్ స్టేషన్ కువెళ్ళి, అతని నిర్దోషిత్వాన్ని రుజువుచేసి తీసుకవస్తాడు. ఇకమీదకు ఆ కొంతలోవుంటే, యిలాంటి ప్రమాదాలే వస్తాయని దీవర్, రాముని తనయింటికి తీసుకువెళ్తాడు. మోహన్ కు కలుసుకో కూడదని అంక్షకూడా విధిస్తాడు.

రాము పోలిస్ స్టేషన్ కునుండి విడుదలై, దీవరుఇంటికివెళ్ళాడని తెలుసుకొని, మోహన్ యాడబానికివెళ్తాడు. కాని, దీవరుకు యిచ్చినసమాటవారం రాము అతన్ని

కోర్టు ప్రకటన-సవరణ
 నెల్లూరు అమీకలైకు వ్యతిక 23-10-64 తేది నందిక 7 పేజీలో ప్రకటించిన **కావలి సబార్డినేటు జడ్జికోర్టు** E. P. 17 of 64 O. S. 23 of 63 లో ప్రతివాది: అనుమాల లక్ష్మీనారాయణకు బదులుగా: అనుమాల అశ్వప్రసారాయణ అని చదువుకోవలెను.
 - వాడుల అధ్యక్షేటు.

పుస్తకాలు, పైలు పోయినవి

1-11-1964 తేది రాత్రి నేను కాకి నాడ - రేణిగుంటలైలు మూడవ తరగతిలో సింగరాయకొండనుండి ప్రయాణం చేస్తూ నిద్రపోగా నావక్షాన వెడపీటలో దుట్టి పేట్టుకున్న నోటుపుస్తకములు - ప్రైట్లగల కల్ల విల్లుగుంటకు చేరిన తరువాత చూచుకోగా కనుపడలేదు. అందులో 40 పేజీల నోటుపుస్తకములు - కొన్ని నన్నువెండు పుస్తకములు - ప్రైట్లు - విల్లులు వగైరాలన్నవి. యిది నా కలవ, ఇనుము వగైరా వ్యాపారాలకు సంబంధించినవి. యితరులెవ్వరికి ఉపయోగము లేనివి. వ్యయాచీకులవలెనా పొరపాటున తీసుకోయివుంటే, నాకు చేర్చినా; లేక వారి అధ్యయనానినా నేనువచ్చి తీసుకోగలను.

వారికి తగు బహుమతి ఇవ్వగలను.

నల్లమల్లి వీరాస్వామి,
 కలవ, ఇనుము వ్యాపారము,
 కందుకూరు - (నెల్లూరుజిల్లా.)

శాళహస్తి డి|| ము|| కోర్టులో
 S. G. No. 126 of 1964.
 ఇలువూరు విద్విరెడ్డి - వాది. అంటి కోదండరామిరెడ్డి - వ్యతివాది. ప్రతివాది వాదిదగ్గర రూ. 150/- లు అవ్వగా తీసుకొని 30-12-58 తేది వాది పేరుతో పోస్టోఫీసువానియిచ్చి 4-12-61 తేది రూ. 2/- లు చెల్లవేసి మిగత మొత్తమును వలుమార్లు అడిగియు చెల్లించక కాలయాపనచేయక వాది ప్రతివాదిమీద నడరు మొత్తమును వసూలునిమిత్తము చూపజేసి యున్నాడు. ప్రతివాది పైకోర్టుకు హాజరు ఉకుగాను 10-11-1964 తేదికి వాయిదా వేయజేయున్నది.
 - పాగాల భద్రాశెట్టి, వాదిఅధ్యక్షేటు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

రవీంద్ర **హాసకొండ**
 ప్ర: ఆంధ్ర (వార) పత్రికలో రామారావు తనవ్యాసావళిలో నిగుమాంటే కళ కాదని ఒక వ్యాపారమనివ్రాసారు. కాని గౌతమీగూరువాస రామారావు జీవితచరిత్రలో "నిగుమాంటే కళ అని, ఆ కళకోసం తానేదో త్యాగం చేస్తున్నానని" యిక. డి. రామారావు అన్నట్లు వ్రాసారు. దీన్నిబట్టిమీరై రామారావులో స్వార్థంలేదా?
 జ: నేను ఆ పుస్తకాన్ని పూర్తిగా చదవ లేదు. కళకోసం తాను త్యాగంచేస్తూ స్పష్టంగా అయినాకాదు, యెవరన్నా అత్యధోహమే!
 ప్ర: వెంగుకూరుప్రజలు రామారావుకు రాళ్ళతోను, నాగేశ్వరరావుకు పూల తోను స్వాగతమిచ్చారు. ఇందులో యేమిటి రహస్యం?
 జ: రామారావు వెంగుకూరుకు వెళ్ళింది 'లవకుళ' కళాదినోత్సవాల సందర్భంలో. అప్పటి కన్నడిగుల వాతావర

ణము మంచి పెన్సిల్ లోవుంది. అంతే గాని రామారావు వారికిమీ ప్రత్యేక ద్వేషంలేదు. ఆ పుక్తవానికివెళ్ళిన సదీ సటులు, దర్శకులు, చూడవచ్చిన ప్రజలుకూడా రాళ్ళచెప్పలకు గురికావ లనవచ్చింది.
 జ: కాగేశ్వరరావు అంటారా! అయినను నవ్యానించడానికి అక్కడ నమాణంవారు అవ్వనించారు. కాబట్టి మర్నాడచేశారు.
ప్రశ్నలను
 ఈ క్రింది దిరునామాకే వంపాలి. "శారద"
 69 లేకపూర్వోడ్, మాంజలం, మద్రాసు-33.
మస్తాకా **కోవూరు**
 ప్ర: 'సుమంగళి' చిత్రాన్నిగురించి మీరు పొక్కమాటయినా చెప్పలేదేమింది?
 జ: 'సుమంగళి' విడుదలయితేనేగా చూచి వ్రాయబాని!

హైదరాబాదు చిత్ర సమాచారం 'ఇస్కా'

"నేనిక 'రామాస్సు' సటించలేను"
 "ఇప్పటికీ వా 21 సంవత్సరాల పనిమా జీవితంలో ఘనమూ వంద వివాహాలచేసు కొని, మూడువందలకుపైగా ప్రేమగీతాలు పాడివుంటాను. నటనకు జీవితానికి ఎంత సంబంధంలేదనుకున్నా, కొంత పరస్పర ప్రభావం లేకపోలేదు. ఇకనైనా నిర్మాతలు అనుభవమనవరమైన పాత్రలకు నన్ను వినియోగించుకొని, 'రామాస్సు'కు యువ కులసుతీసుకుంటే యింతో మేలుచేసినవారవుతారు" అనే అభిప్రాయాన్ని యిటీవల నాగేశ్వరరావు రవీంద్రబారతిలో వెల్లడించారు. నిర్మాతలు అంత సులభంగా దీన్ని అంగీకరిస్తారా?
"చిల్లర కొట్టు చిత్తెమ్మ"
 పశ్చిమగోదావరిజిల్లా జిన్నూరునుండి వచ్చిన నటబృందం యిటీవల రవీంద్ర బారతిలో "చిల్లరకొట్టు చిత్తెమ్మ" నాటకము ప్రదర్శించారు. నాటకం నివరిధాక విసుగులేకుండావుండేంది.

నెర్విటాల్
 నరముల బలహీనత -
 - రక్తపురోహితుకు
 లంగారము, మందిముక్కములు మొదలగు విలువగల భస్మవస్తువు లికి తయారుచేయబడినది. ఎత్త వక ముల బలహీనతవైపుకు హాసించి, కక్కని చేపాదాకక మొనగును. నిక్కాక, నిన్నుకన, మంజుకనము, కాళ్ళతీత, కలతిరుగుకొప్పామారిక, కాళ్ళ, చేతులు మంటలు, తిప్పిరణ, చెదిలో ర్వని, కలిగా క్షిప్రకృతుం కుళ, గుండెకన, రాతునవ్వము మొదలగువాని వన్నిటిని నిర్మూ రించి, మందికాంచిన, మహోల్లాస మును కలిగించుటలో మంతకు మందిన లాభవము మరొకటి లేదు.
 8 టా సీసా 5-75 న. పై.
ఇండియన్ మెడిసికాహాన్
 విజయ నాథ
 డ్రాగిలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
 రాజవీధి - గూడూరు.
 బజారు వీధి - నాయుకుపేట.

ప్రగతిపథంలో మరొక అడుగు

(4వ శీటకవ)

3 కోట్ల 28 లక్షల 1 వెయ్యి పూర్తిగా వెల్పించి వేయడం జరుగుతుంది. పారిశ్రామిక అభివృద్ధిమండలి పరిశ్రమలకు అర్థికసహాయం యిస్తున్నది. ప్రస్తుతం నేరుగా ప్రోత్సహించే వృద్ధికోణ్తో యీ నాలుగింటికి యిస్తున్నది. రూ. 1 కోటి హెచ్. డి. మరియు ఎల్. డి. ఇన్సులెటర్ ప్రాజెక్టు, రూ. 2 కోట్ల 50 లక్షల ఇంటిగ్రేటెడ్ గ్లాస్ ప్రాజెక్టు, రూ. 4 కోట్ల 50 లక్షల బాల్ బియ్యం ప్రాజెక్టు, రూ. 7 కోట్లు దుక్క యినుము ప్రాజెక్టు.

ఏడాదికి 2, 400 టన్నుల హెచ్. డి. ఎల్. డి. ఇన్సులెటర్ క యా రీ కి భారత ప్రభుత్వం నుండి లైసెన్సులబిందింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు కోటి రూపాయలు ఖర్చువుతాయని అంచనా. ఇందులో రూ. 50 లక్షలు 'ఇక్విటీ కాపిటల్' గాను కాగా మిగిలిన మొత్తాన్ని ఋణాలరూపంలో సేకరించడం జరుగుతుంది. ఒక ప్రసిద్ధ భారతీయ సంస్థ సహకారంతో దీనిని వర్తికలిమిపెడ కంపెనీగా రూపొందించడానికి తగినవర్కలు తీసుకోవబడుతున్నాయి. ఇక్విటీ కాపిటల్ తో రూ. 10 లక్షలను పారిశ్రామిక అభివృద్ధిమండలి పెట్టుబడి పెట్టడానికి వృద్ధిబిందింది. ఈ ప్రాజెక్టును నెలకొల్పడానికై సాంకేతిక సహాయాన్నివ్వడానికి ఇకోప్రవేశియారు ముందుకొచ్చారు.

వివిధ గ్లాసువర్కరాలతయారీకై భారత ప్రభుత్వం నుండి లైసెన్సు లబిందింది. నమీకృత గ్లాసుప్రాజెక్టుకు రూ. 2 కోట్ల 50 లక్షలు అవుతుందని అంచనా. ఇందులో ఒక కోటి రూపాయలు వాటా పెట్టుబడి ద్వారాను, మిగిలినది ఋణాల రూపంలోనూ సేకరిస్తారు. ఒక వర్తికలిమిపెడ కంపెనీగా రూపొందించే ఒప్పందం యిందుమీదు పూర్తయింది. పారిశ్రామిక అభివృద్ధిమండలి రూ. 50 లక్షలను యాక్విటీ కాపిటల్ గా పెట్టుబడిపెడుతుంది. ప్రయివేటు వ్యర్థలనుండి అంతే మొత్తం వసూలుచేయడం జరుగుతుంది. సాంకేతిక సహాయాన్నివ్వడానికి హంగేరియన్లు ముందుకొచ్చారు. ఒప్పందాలు పూర్తవుతున్నాయి.

దుక్కయినుము కర్మాగారం
ఒక బాల్ బియ్యం ప్రాజెక్టును నెలకొల్పడానికై పారిశ్రామిక అభివృద్ధిమండలి ఒక ఇషాను కంపెనీతో ఒప్పందాలు పూర్తిచేసింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ. 4 కోట్ల 50 లక్షలు ఖర్చవుతుందని అంచనా. దీనిలో వాటా పెట్టుబడికనం రూ. 2 కోట్ల 70 లక్షలు వుంటుంది. తక్కువ ఉత్పాదక శాతం మిగిలిన వుపయోగిస్తూ ఏడాది 1 లక్ష టన్నుల దుక్క యినుమును తయారు చేయడానికై లైసెన్సును మొత్తం యీ మండలి దరఖాస్తు చేసింది. ఈ మండలి సాంకేతిక సహాయాలు ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన నివేదికను మండలికి సమర్పించారు, అది మండలి పరిశీలిస్తున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద రూ. 7 కోట్ల ఖర్చవుతుందని అంచనా. దీనికోడు యంతవరకు యీ మండలి వివిధ పరిశ్రమలకు మొత్తం రూ. 7 కోట్ల 40 లక్షల 50 వేల మేరకు అర్థిక సహాయాన్నిచ్చింది.

మధ్య కాలికముణాల రూపంలో పరిశ్రమలకు అర్థిక సహాయాన్ని కల్పించే ఉద్దేశ్యంతో అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అర్థిక సంస్థ నెలకొల్పబడింది. 1963 డిశంబరు మాసాంతానికి యీ సంస్థ 21 యూనిట్లకు సుమారుగా మొత్తం రూ. 1 కోటి 71 లక్షల 75 వేల మేరకు ఋణాలను మంజూరుచేసింది. అంతకు పూర్వపు సంవత్సరం 32 యూనిట్లకు మొత్తం రూ. 57 లక్షల 50 వేల మేరకు ఋణసహాయం చేసింది. 1963 డిశంబరు అఖరునాటికి రూ. 99 లక్షల 28 వేల

మేరకు యీ సంస్థ వివిధ రెల్లింవులకు హామీ యిచ్చింది.

రాష్ట్ర అభివృద్ధి సంఘం ద్వారా చేపట్టిన పరిశ్రమలకు మైనింగ్ కార్పొరేషను నెలకొల్పబడింది. ఇది రెండు విధాలుగా పనిచేస్తుంది. ప్రయివేటురంగం సహకారంతో గనుల క్రవ్వకం వసూలు మెరుగు పరచడం, అయోనికాలమీద అధారపడిన పరిశ్రమలకు అభివృద్ధి పరచడం-యిది చేస్తుంది. 1963-64 లో. ముడిజనుము, బేరైట్, ఉన్నతవసూలువున్న పురాణులు, బాల్ క్రే ల తాలూకు క్రవ్వకం ప్రాజెక్టులు కాగా జరిగాయి. ఖనిజాలమీద అధారపడిన పరిశ్రమల విషయంలో కూడా తగినంత అభివృద్ధి సాధించబడింది. అమ్మం తిల్లాలోని బోనకల్లలో సిమెంటు ప్లాంట్ కి ఒకటి కార్పొరేషన్ అధ్యక్షులలో పనిచేస్తున్నది.

భారత, రష్యా నిపుణుల సంయుక్త నిఘాంతులపై హైదరాబాదులో డిఫెన్స్ ఎలక్ట్రానిక్స్ ప్లాంట్ కిని ఏర్పాటు చేయడానికి భారత ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ప్లాంట్ కిని రూపొందించడంలోనూ, పరికరాలను యంత్రసామగ్రిని పనిచేయించడంలోనూ, రష్యా సాంకేతిక సహాయం దీనికి లభిస్తుంది. హైదరాబాదు నవో నగరంలో హిందుస్తాన్ మెషిన్ టూల్స్ లిమిటెడ్ వారు తమ అయదవ యూనిట్లను నెలకొల్పబడుతున్నారు. ఈ ఏడాది యీ కంపెనీ ప్రాథమిక వసూలు చేపట్టవచ్చని భావించడం జరుగుతున్నది.

శాంతి విప్లవం

ఇప్పుడు సంపూర్ణ సహజనికాన కార్యక్రమాలకొరకు అంధ్ర ప్రదేశ్ లోని గ్రామీణ ప్రాంతాలన్నీ చేరివున్నాయి. 1963-64 లో క్రాంతకలం, అక్షరగల, వరకామ చంద్రావరం, కొయ్యూరు, వండి అనే అయదు ఖాతులు గిరిజన సంక్షేమఖాతులక్రింద మార్పుచేయబడ్డాయి.

ఖాతుల మొత్తం సంఖ్యను 321 క్రిందిగా ని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అయితే ప్రస్తుతం వున్న 28 గిరిజన ఖాతుల సంఖ్యలో కల్పించే ఏమివుండదు. భార్యకలు పెరిగిన వ్యవస్థా పంచాయితీల ప్రాతిపదిక వ్యవస్థను పటిష్ఠంచేయాలిచ్చింది. ఇందుకు ప్రథమసాహసంగా 1963 నవంబరు 27 తేదిన అంధ్రప్రదేశ్ గ్రామపంచాయితీల కట్టాన్ని అమోదించారు. మూడు పంచాయితీలకు తక్కువగా మండలం 5 పంచాయితీలకు మించడం ఒక గ్రూపు విచ్ఛరణి దానికి నిబిల్, క్రిమినల్ వ్యాయ పరిపాలనాధికారాలను యిచ్చే అంతం యీ కట్టలోని అభిముఖమైన విషయం. పరిష్కారమండలం ఏర్పాటుకుకోడు అదనంగా యీ అధికారాలను కల్పించారు. అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 15,223 పంచాయితీలు వున్నాయి. ఇటీవల జరిగిన పంచాయితీ ఎన్నికలలో 7117 పంచాయితీలకు ఏకగ్రీవ ఎన్నికలు జరిగాయి. మొత్తం పంచాయితీల సంఖ్యలో ఇది 47 శాతం వుంటాయి. 11 పంచాయితీలలో మొత్తం స్త్రీ సభ్యులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

విద్యాభివృద్ధి

మూడవ ప్రణాళికలో సాధారణ విద్యకై రూ. 15 కోట్ల 13 లక్షల 25 వేలు కేటాయించారు. ఇందులో నుండి 1963-64 వ సంవత్సరంలో రూ. 3 కోట్ల 87 లక్షల 22 వేలు ఖర్చు అవుతాయని అంచనా వేశారు. వెనుక జరిగిన తరగతుల విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్పులు, పీజా రాయ తీలు మొదలైనవి మంజూరుచేయడానికి కులం, వర్గం ప్రాతిపదికగా గాక ఇక నుండి విద్యార్థుల కుటుంబాల అర్థిక వెనుకబడినతనాన్ని ప్రాతిపదికగా గుర్తించాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది.

దింది. సహాయ అర్హతకు కుటుంబ వార్షిక అదాయం రూ. 1500 లు, అంతకు తక్కువను ప్రాతిపదికగా నిర్ణయించారు.

మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో ప్రాథమిక విద్యారంగంలో 6-11 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గలవారికి నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను ప్రవేశపెట్టడం అతి ప్రధాన పథకం. మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో అదనంగా 16 లక్షల మంది బాలబాలికలకు ప్రవేశం కల్పించాలని సంకల్పించారు. ఈ లక్ష్యంతోనే 1962-63 వ సం.లో 85 వేలు, 1963-64 వ సం.లో 50 వేల మందిని చేర్చబడ్డారు. 6-11 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు బాలబాలికల ప్రయోజనార్థం ప్రవేశపెట్టబడిన మద్యాష్ట్రాలో 1963-64 వ సంవత్సర కాలంలో 9 లక్షల 52 వేల మందికి వర్తించే వేశారు. ఉన్నత పాఠశాలలలో ప్రవేశాల విషయంలో 1963-64 వ సంవత్సరంలో 10 వేల మంది బాలబాలికలను చేర్చబడ్డారు.

రాష్ట్రంలోని అన్ని ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల్లో 4 వ, 5 వ సంవత్సర తరగతులకు వేసవి కాలం సెలవులను తగ్గించి కోర్సులో భాగం ను తొలగించేశారు. ఉస్మానియా ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, వాల్తేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల్లో సైన్స్ పట్టక ద్రులకు మూడు సంవత్సరాల డిగ్రీ కోర్సును ప్రవేశపెట్టారు. 1964 మే 4 వ తేదిన అంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం కట్టాన్ని అమలు చేసే హైదరాబాదులో యీ క్రాంత విశ్వవిద్యాలయాన్ని నెలకొల్పారు. 1963 వ సం.లో కళాశాల విద్యార్థులకు ఎస్. సి. సి. శిక్షణను నిర్బంధించేశారు.

అరోగ్య పథకాలు

గ్రామీణ ప్రాంతాల ప్రజలకు వైద్య సౌకర్యాలు కల్పించడానికి బిలుగా రెండవ ప్రణాళికాంశం వరకు అంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రతి ఖాతుకు ఒకటి రూపొందిన 198 ప్రాథమిక అరోగ్య కేంద్రాలను నెలకొల్పారు. 1961-62 వ సం.లో అదనంగా 92 కేంద్రాలను నెలకొల్పడం జరిగింది. మూడవ ప్రణాళిక మునుపటి రెండు సంవత్సరాలలో మరో 44 అరోగ్య కేంద్రాలను ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదించారు. 1963-64 వ సం.లో కేంద్రాలకు యిచ్చే సహాయక గ్రాంట్ల మొత్తాన్ని రూ. 20 వేల మంది రూ. 24 వేలకు యెక్కువ చేశారు. పిఠికోడు వివిధ క్లినికల్లో 237 నవీడి గ్రామీణ డిస్పెన్సరీలు పనిచేస్తున్నాయి.

1963 మే నుండి కర్నూలు, అనంతపురం, రిజ్జూరు, వరంగల్లలో ప్రారంభించిన మహాది నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని 1964 జనవరి నుండి కడప, విశాఖపట్నాలకు విస్తరించేశారు. 1963-64 వ సంవత్సరంలో 18 మునిసిపాలిటీలకు యీ పథకాన్ని వర్తించేశారు.

రాష్ట్రంలో ప్రాథమిక అరోగ్య కేంద్రాలకు అనుబంధంగా వున్న 237 గ్రామీణ కుటుంబ నియంత్రణ క్లినిక్కులు, ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులకు అనుబంధంగా వున్న 62 పట్టణ కుటుంబ నియంత్రణ క్లినిక్కులు ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వెనక్కు వెళ్లడం ప్రాథమిక సౌకర్యాలను యితోడికంగా కల్పించడానికి బిలుగా విశాఖపట్నం, గుంటూరు, కర్నూలు, హైదరాబాదు, వరంగల్లు హెడ్ క్వార్టర్స్ గా 5 సంచార కేంద్ర డిస్పెన్సరీలు యేర్పాటుచేశారు.

సహకారం

స్థానిక సంస్థ ప్రణాళికాంశం వరకు వ్యవసాయదారుల పరపతి అవసరాలను కనీసం సగం వరకైనా అడుగునెంచుకుంటే రెండవ ప్రణాళిక అఖరువున్న ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాల

15 లక్షల 86 వేల సంఖ్యల సంఖ్యను మూడవ ప్రణాళిక అఖరుకు 40 లక్షల మందికి పెంచాలని వృద్ధి కోణం చూపింది. 1960-61 లో స్వల్పకాలిక, మధ్య కాలిక ఋణాల రూపంలో వార్షికంగా యివ్వబడుతున్న రూ. 16 కోట్ల 50 లక్షల మొత్తాన్ని మూడవ ప్రణాళిక అఖరు సంవత్సరం వరకు రూ. 45 కోట్లకు పెంచాలని నిర్దేశించారు. రాష్ట్రంలో స్వల్పకాలిక మధ్య కాలిక ఋణాల రూపంలో రూ. 200 కోట్ల వ్యవసాయ పరపతి మొత్తం కావాల్సివుంటుందని అంచనా వేశారు. 1963-64 వ సంవత్సరంలో 24 లక్షల సంఖ్యలతో 16,000 సంఘాలను నెలకొల్పాలని లక్ష్యించారు. ఇది 100 శాతం గ్రామాలకు, 45 శాతం గ్రామీణ కుటుంబాలకు వర్తింది. రూ. 25 కోట్ల వరకు స్వల్పకాలిక, మధ్యకాలిక ఋణాలను జారీచేయాలని లక్ష్యించుకుంటూ వరకు రూ. 22 కోట్ల జారీచేయడం జరిగింది. ఈ సంఘాలలో వాటా పెట్టుబడి భాగంగా రూ. 460 లక్షలు, డిపాజిట్లుగా రూ. 110 లక్షలు వున్నాయి.

పూర్తి అర్థిక సహాయ పథకం

అంధ్రప్రదేశ్ సహకార కేంద్ర గ్రామీణ కార్యక్రమాలకు తమ సాధారణ సహాయ కార్యక్రమాలతోడు మూసీ, కడం, కె. సి. కాలవ, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుల క్రింద అయకట్టుల అభివృద్ధి కై పూర్తి అర్థిక సహాయం చేసే ప్రత్యేక పథకాన్ని అమలుచేస్తున్నది. రూ. మి. తన భాగ్యం లు అధ్యక్షుల భావిలో రూ. 1145 లక్షలను దీనివరకు అద్యాస్యంగా యివ్వాలని ప్రతిపాదించారు. 1. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు రూ. 887 లక్షలు; 2. కె. సి. కాలవకు రూ. 187 లక్షలు; 3. కడంకు రూ. 75 లక్షలు. గ్రామీణ పథకాలకు సహకార సేద్యం పథకం అంతో పాటు ముం యింది. 1963-64 సంవత్సరంలో వయలెట్, నానవయలెట్ ప్రాంతాలలో 70 సహకార సేద్యం పంపాలను ఏర్పాటు చేయాలనే కార్యక్రమాన్ని అమోదించారు. తదనుగుణంగా అంతవరకు వయలెట్ ప్రాంతాలలో 16 సహకార సేద్యం సంఘాలు, ఇతర ప్రాంతాలలో 12 సహకార సేద్యం సంఘాలను నెలకొల్పారు. అదే సంవత్సరంలో 9 సంఘాలకు రూ. 48,475 ల మేరకు అర్థిక సహాయం లభించేశారు. 1963-64 సంవత్సరంలో 11 కేంద్ర స్టోర్లను ఏర్పాటుచేశారు. వీటితోడు 21 ప్రభుత్వోద్యోగ సం వినియోగదారుల సంఘాలు పనిచేస్తున్నాయి. 1963 నవంబరు 30 తేదినాటికి యీ సంఘాలలో 35027 మంది సభ్యులు వున్నారు. రూ. 3,16,945 ల వాటా భవంతుంది.

శ్రీ సంక్షేమం

మూడవ ప్రణాళికలో శ్రీ సంక్షేమ కార్యక్రమ మొత్తం 44 లక్షల 39 వేలు కేటాయించారు. ఇందులో 1963-64 వ సంవత్సరం నుండి 6 లక్షల 31 వేలు 1964-65 వ సంవత్సరం నుండి 9 లక్షల 75 వేలు కేటాయించారు. సేవాగ్యవోలను విస్తరించేయడం ప్రణాళికలో ముఖ్యమైన పథకాలలో ఒకటి. హైదరాబాదు, అనంతపురంలోని రెండు గృహలో శిక్షణ, ఉత్పత్తి యూనిట్లను ప్రారంభించారు. మూడవ ప్రణాళిక క్రింద అంతవరకు 15 శిశు వికారాలను ప్రారంభించారు. 1964-65 వ సంవత్సరంలో మరొక గృహాన్ని ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదించారు. మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో 28 బాల వికారాలను ప్రారంభించాలని లక్ష్యం వుండగా అంతవరకు 21 వికారాలను నెలకొల్పారు. ఈ వికారాలలో బాలబాలికలకు సాంస్కృతిక, విద్య కార్యక్రమాలను యేర్పాటు చేస్తూ వాటిని ప్రోత్సహిస్తారు. 1964-65 వ సంవత్సరంలో మిగతా 7 బాల వికారాలను ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదించారు.

కండల నొప్పులు పోగొట్టుకోండి ఇదిగో ఆమ్మతాంజనము

ఆమ్మతాంజనంలో శుభవాన్ని కలిగించే 10 రకాల ఔషధాలు ఉన్నాయి. త్వరగా విమ్మకంగా వివారణ కలిగిస్తుంది. అతి కొంచెము వాడవలసి ఉండటంచేత ఒకే పీసా నెలల పాటు వచ్చుంది. 70 ఏళ్లు పేద గడించిన ఆమ్మతాంజనం వెలుగుతుంది. తలనొప్పికి, గుండె జబ్బుకు, ఇతర జాబ్బులు, జబ్బులు ముదియ వొప్పించు ఆమోచుమైవది. గాదిమార్పు, విద్యార్థివరం శాపగ్రయాలు వొప్పించు. జబ్బులను ఇతర కారణమ కలిగిస్తాయి. ఇంట్లో ఒక ఆమ్మతాంజన పీసా ఉంచుకోండి.

ఆమ్మతాంజనం 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు

ఆమ్మతాంజనం క్రాంతకం అట్టపెట్టెలో వుంటుంది. పీసా 'అయా' కార్డుతో ఏడు చేయి అతి ఉంటుంది.

ఆమ్మతాంజనం లిమిటెడ్
ద్వారా కం. జం. కం. కం. కం.

పెద్దా జనా బ్యాంకుకు స్వేదన పార్కులు - యితర బ్యాంకులకు నూదా పార్కులు - కెర్నూలు, యంబా A D V ఎక్స్ ప్రెస్ మొట్టొ - అన్నిటికీ మహాలక్ష్మి విజస్సెన్ (అంబులేట్)-నెల్లూరు. ఫోన్ నెం: 390.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా రూ. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాకుండు వసంపడదు.

పల్లెలు

(8 వ శ్రేణి కొరవ)

పట్టణ అమె ప్రగాఢ భక్తివిశ్వాసాలను చూపినప్పుడు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. కామాక్షమ్మ అనుమతి, అనుష్ఠానంకా అమె ఏమీ చేయలేదు. ఆ పూరు వదలి బయట ఎక్కడకు పోవాలన్నా అమె కలలో కనపడి చెప్పవలసిందేనట. ప్రయాణానికి కాదు, తాను ఏమీ చేయదలచుకున్నా అమె అనుష్ఠాయివ్వలే చేయనని అమె చెప్పింది. అంత నమ్మకం, అంతకట్టి అమెను. పంట చేసుకునే వేళలో తప్ప, తక్కిన కాలాల్లో అలయంలోనే గడిపేది అమె.

దేవాలయానికి సంబంధించిన లోటు పొట్టును ఎప్పుడెప్పుడో అమె కాసి అమెకు బాధకలిగింది, ఆ గ్రామ మందిరినీ వశకానికి యిచ్చిన తనం గురికాయస్యాపో అయి, అది అమలుజరగకుండా పోవడం. మందిరినీ కు, గ్రామప్రజలు, ముఖ్యంగా తల్లలువలే బాధలను గూర్చి అమె ఎంతగానో చెప్పింది. ఈమందిరినీ వశకానికి అమెకూడా వెంకటేశ్వరస్వామిని విరాళ మిచ్చింది. అమె అక్కడ కాశీకి నిర్మాణానికి కూడా పెద్దవిరాళమిచ్చినట్లు జ్ఞాపకం. అంతేకాదు, అమ్మల్లి కైంకర్యానికి అమె తన భవాన్ని వుడుతాల్ క్రిగా ఎంతగానో చెప్పింది. కాని, అలయదు ప్రకారము, అమ్మల్లి సేవలై తనవీడితాన్ని అంకితం చేసిన ఆ వృద్ధులాలంటే వుండకగినంత గౌరవం వుండేదికాదు. కారణం లేలేమీ లేదు; స్వయం రాజా, స్వయంమంత్రిగా అందరకావడే అలయవ్యవహారాలను అమెచూచి సహించేదికాదు. అదే అమె ఆవరాధం!

అమె మందిరినీ కొరకు ఏటికిపోయి ప్రాణాలు కోల్పోయింది. తాను ఏ మంది నీటి సౌకర్యాలకై విరాళమిచ్చిందో అది నెరవేరివుంటే, అమెకు ఈ దుర్మరణం సంభవించివుండేదికాదు. అన్నవాడకున్న సమస్యలన్నిటో అతముఖ్యమైంది, ప్రాణ ప్రదమైంది. ఈ మందిరినీ సమస్య. ప్రతి ఒక్కరూ ఏటికిపోయి నీరు తెచ్చుకోవలసిందే. ఏటికి ప్రవాహంవస్తే బురదనీళ్ళు త్రాగవలసిందే. అంతముఖ్యమైన ఆ స్కీముకు కృష్ణమ్మగారిదోటిదాకల విరాళ మిచ్చి దానిని ఇచ్చి సంవత్సరాలు అమలు జరపలేదంటే, ఆ విషయాన్ని అడిగేదికొక్క లేదంటే విచారం కలుగుతుంది. కృష్ణమ్మ గారి ఆత్మశాంతికొరకైనా ఆ స్కీమును వెంటనే అమలుజరపడం అవసరం. లేకుంటే స్వర్గంలోకూడా అమె హృదయం ఓడిస్తుంది; ఆ వశకాన్ని అమలుజరపని వారిని శపిస్తుంది!

తమకంటికి కనపడకుండా కామాక్షమ్మలో ఇక్కడను పొందిన తనకట్టి ఆత్మ శాంతికై శ్రీమతి దొడ్ల శుభ్యరమ్మ అన్న వాడలో పెద్ద సంకర్షణ చేయించినట్లు. దీనికంటే, అమె పేరుతో అన్నవాడలో తల్లల సౌకర్యాలం ఏవైనా శాశ్వతస్వృతి దిచ్చిస్తూ వెంకటేశ్వరం వుంది తం గా వుంటుంది.

శ్రీమతి కృష్ణమ్మతో - అందరూ అమెను కిష్టవ్వ అంటారు-కలిగిన స్వల్ప పరిచయంనూ వాలుగుమాటలకు కారణం. అమెకవలకుండా కనపడలేదని విన్నప్పుడు నాకు బాధకలిగింది. అమె ఆత్మకు తగవంతుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

—శ్రీరా.

కోడూరు బస్సులు

ఒక బస్సు నిల్పిపోయి సంవత్సరం కావస్తున్నది. యింకొకదానినడక అందరకగా, అవసరముకంగా వుంటుంది. ఒకరు గేర్ పట్టకోవాల, ఒకరు సిట్టపొయ్యం, ఒకరు నెట్టాల, ఇంకొకరు నడపాల! ఇక అది ఎంత సక్రమంగా వుంటుందో మీరే

వూహించుకోవచ్చు. ఇలాంటి బస్సులను యాస్తుంటే, వీటి నడకనుచూస్తుంటే, నెట్టాల లో రోడ్డురవాణాకా ఒకటి వున్నదా, వుంటే అది తనభర్తాన్ని సక్రమంగా నిర్వహిస్తున్నదా అనిపిస్తుంది.

కోడూరు ప్రయాణీకుల దురవస్థ ఒక నాటిదికాదు, వినాటికీ తీరేదికాదుకాక కనపడడంలేదు. ఇది వీరి కర్మో లేక అబద్ధుల గ్రహచారమే తెలియదు. నిన్న మొన్న వచ్చిన దిన్న బస్సెన్లెలు దక్కగా, నమర్లవంతంగా, వరువుగా ప్రతిష్టగా నడుస్తూ; అభివృద్ధిచెందుతుంటే దాదాపు పాతికేళ్ల వయస్సుకలిగిన ఈ నర్సేసు ప్రయాణీకులను ఇబ్బందిపెడుతూ, తాను నష్టపడుతూ అప్రతిష్టపాలవుతూ అడుగుతుంటున్నది. వాలుగుకోవాలంటే ఓర్పుకోవచ్చు; నాలుగునెలలకైతే సహించవచ్చు, నాలుగేళ్ళయినా అడకకండా వుండవచ్చు. కాని ఎల్లకాలం యిట్టే అయితే వూరుకుంటే దెట్టా?

మొదలియారుగారు తానుగా ఈ పరిస్థితిని దక్కబరిస్తే సంకోచమే. లేకపోతే తదధికారాలనూ దీన్ని దక్కజరచవలసి వుంటుంది. —ఒక ప్రయాణీకుడు.

కొలనుకుడుతు మరణం

1959 లో కె. సి. బారిటీస్ లాబీలో రూ. 75,000 లు పొందిన అద్భుతవంతుడు; కల్లికోట కళాశాలకు రూ. 3,000 లు విరాళ మిచ్చిన వుదారుడు అయిన శ్రీ ఎల్లంబి మహానుంధరి గత 26 తేది కాలధర్యం చెందాడు. వీరివయస్సు 60 సంవత్సరాలు. —ఓ. వి.

చిత్రజగత్

(9 వ శ్రేణి కొరవ)

కలుసుకునేందుకు అవకాశంలేకపోతుంది. తనలో ఆకారాలను దిగురించేసే, తన కొన్నత్యానికి యింతో పాటుపడుతున్న మోహాను కలుసుకొని మాట్లాడలేక పోయానేలని రాము బాధపడ్డాడు. కాని పరిస్థితికి తలపోగ్గాడు. మోహానుకూడా రామూపరిస్థితిని అర్థం చేసుకొని వెళ్ళిపోతాడు.

ఈ దిగులుతోనే మోహాను మంచాన వడకాడు. రాముకు పరిక్షలు దగ్గరకు తుప్పాయి. ఈ కాలక్షుగా తీరదు తనిపోయాడు. పరిక్షనీలకట్టడానికి అతనిదగ్గర డబ్బులేదు. ఈవిషయాన్ని తెలుసుకున్న మోహాన్ అంత బ్యరంలోకూడా కష్టపడి తిరిగి, సంపాదించి రాముకు పరిక్షనీల కెల్లిస్తాడు. కాని యావిషయం రాముకు అప్పుడు తెలియదు. రాము పరిక్షలో ప్రవేశమైతేలో వుత్తిర్లుడయ్యాడు.

మోహాన్ బ్యరం తీవ్రయాపండాల్సింది. అతన్ని అనుప్రతికేరారు. అద్భుతవశాత్తూ అతని సోదరే అక్కడ నర్తగా పని చేస్తోంది. తాను సోదరినని తెలియకుండా అమె తమ్మునికి సవర్యలుచేస్తుంది. అతని వ్యాధి తిరుగుముఖంపడుతుంది. ఇన్నాళ్ళూ రాత్రింబగళ్ళు తనచెంతనుండి సేవచేసింది తనసోదరినని మోహాన్ తెలుసుకున్న తర్వాత అతని కంటి వెంటి అనంద బాష్పాలురాలుతాయి.

తర్వాత రాము కూడా తెలుసుకుంటాడు - తనకు పరిక్షనీలకట్టింది తన మోహనేనని! తనకు అంత సహాయం చేసిన అప్రమీతునికి తానెంత కృతజ్ఞుడుగా ప్రవర్తించింది తెలుసుకొని బాధ పడ్డాడు. ఈ యిద్దరుమిత్రులనూ తన సోదరులుగానే వర్గీకరించి తీసుకుంటుంది మోహాన్ సోదరి.

ఈకథలో హీరోయిన్ లేదు, హ్యాయిట్లు లేవు, డ్యాన్సులులేవు. అయినా దిక్రొన్ని అసరింజకంగా తిళాడు సత్యకాశీన్. ఇద్దరు కుప్రవాళ్ళను క్రొత్తవాళ్లనేపెన్నుకున్నాడు. చలనచిత్రాలు ప్రయోజనాత్మకంగావుంటూ వినోదాన్ని కూడా అందించవచ్చునని ఊహించేసింది 'దోస్తి'.

ఈ దిక్రొన్ని నిర్మాతలు దిల్లీలో పార్లమెంటు సభ్యులకు, మంత్రులకు, స్పీకరుకు ప్రదర్శించారు. బొంబాయిలో మంత్రులకు రూపొంది. ఇప్పుడు మద్రాసులో రూపొందినాయి. హైదరాబాదులో మంత్రులకు ప్రదర్శించబోతున్నారు.

నిర్మాత బాబాబంద్ మాట్లాడుతూ చలనచిత్రాలు విజ్ఞానబోధకంగా వుండాలని అంటారు. అప్పటికేనే ఈదిక్రొన్ని నిర్మించాను. ఇదొక 'పర్సనల్' దిక్రొం బాదిబాధకతను తిర్పిదిక్రొం సంకుటనలు యాదిక్రొంలో వున్నాయి. ఇలాంటి దిక్రొనికి వినోదవస్తువు రద్దుచేసే, దిక్రొం దరలు కూడా తగ్గితమిళాబట్టి, యింకా ఎక్కువమంది పనివాడుకూచే అవకాశం వుంటుంది. ఈవిషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించగోరారు.' అన్నారు.

అయినమాటల్లో యిద్దరం లేకపోలేదు. చలనచిత్రాలు విజ్ఞానబోధకాలుగా వుండాలని ప్రభుత్వంలోనివారు అంటారు. కాని, వాటిని ప్రోత్సహించేవయం వచ్చేసరికి మాట్లాడకుండా వూరుకుంటారు. లేదా బేత ఆర్థిక పరిస్థితివిషయం మాట్లాడుతారు.

ఇంతకుముందెన్నీ దిక్రొలు వచ్చాయి. కాని యీ ఒకటిరెండిమాత్రమే యా విసోదవస్తును రద్దుచేశారు. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 'పదండిముందుకు' దిక్రొనికి వస్తుమినహాయింపు యిస్తామన్నారకాని అవని జరుగలేదు. దివెడి ప్రభుత్వసర్పిడి వశకం వచ్చినతర్వాత యావైవేమమాత్రం యిచ్చారు.

సమయంవచ్చినప్పుడే ప్రభుత్వం ఏలిం పరిశ్రమకు సహాయపడి, తన గుణాయి తిని రుణాపుచేసుకోవాలి.

లోకవృత్తు

(5 వ శ్రేణి కొరవ)

ఎర్రలైనా నృష్టిందిన అటంబాంబుమీద అనేక విపరీత వ్యాఖ్యానాలు వెల్లడు తున్నవి. ఈ వ్యాఖ్యానాలకంటే ఒక్క సంగతి ఊరదీపోతున్నాడు. రష్యా నీతి వ్యక్తులమీద అధారపడడు. ఆ వ్యక్తుల విగ్రహారాధన జరిగినప్పటికీ, ఆ వ్యక్తుల నీతిగా అది కనిపిస్తుంది. అంతే.

ఇంకొక్క సంగతి మరవరాదు. రష్యా-లైనాలకు వైభవంపోతే మనకేమీ భయం లేదు. వారి దీతికమీద మనం ఎన్నడూ అధారపడలేదు. వారు ఏకమై మనమీదకు వచ్చేట్టుంటే, వారి విరోధులు మనవైపున వచ్చి పోరాడుతారు. వారు కలహిస్తూ వుంటే, వారిలో ఒకరి సాయంలేక తొటర్లు మనకు లభ్యమవుతుంది.

ఇంకొక్క సంగతి. ఇండియా-లైనాల వైషమ్యం నైవహ-చౌఎన్లాలయల విరోధం కానకే, రష్యా-లైనాల కలహం క్యాపే-మావో-తగాదాకాదు. క్యాపేవ పోయినందుకు సంతసించడం ఎర్రలైనాకు సహజం. ఎందుకంటే, ప్రపంచపాదంలో తమకు ఒకవిషయం లభించిందని అనందం. మున్నుం?

రష్యా అనేది లైనా అనేది చరిత్రగల దేశాలు. లైనామీద అచరితభారమంతానెల్లె కెక్కిదానిమిచ్చిస్తూ చెడగొట్టింది. రష్యా సంస్కారం పొందుతున్నది. వీటిమధ్య సరిహద్దు తగాదాకాక ఎక్కువ-తక్కువ గొడవలు చాలావున్నవి. రష్యా వర్ణ పాఠాలు నేర్చుకుని లైనా నాయకులు విజ్ఞవాన్ని చేశారు. లైనా చచ్చి రష్యా అది కృతను అంగీకరించదు. యూరప్ లోనూ రష్యా అధికృతను అందరు అంగీకరించదు. అందువలన కమ్యూనిస్టు కూటమిలో అతి ప్రాయ లేదాలు తప్పవు. చెలిమికో రాజకీయసాంగత్యం చేయడం మహాకష్టం. అట్టి అనిధా రావ్రతం రష్యా చేయవలసివున్నది. అందువలన, తత్కాలికంగా అతరుటుంబంలో కలహం అంతరించినా, మళ్ళీ అది ఇంకొవిధాన వృత్తుకవస్తుంది. ఇది సహజం. అందువలన, మనం అంతర్జాతీయ రాజ

కీయ పరిస్థితిపై అధారపడి చదరంగంఅడ వలెనుగాని, మనసులో ఏ బో కొన్ని సూత్రాలు సిద్ధాంతరీకరించుకుని ఆ వ్యకారం చేయరాదు.

స్వతంత్రపార్టీ సిద్ధాంతులతో అదేగదా వచ్చినదికొక్క. అసనంపీయియూ అంటే. పూర్వం ఎర్రలైనా అత్యధింధి - వారి మొగ్గు మరొక వైపుకనుకోంది. దారిత్రిక పరిస్థితుల ఒత్తిడికి వారు మొగ్గు రాజకీయాలను వినర్పించి అలినం వైపుకుమొగ్గి, ఆ అలినాన్ని వీలైనంతవరకు తమవైపుకు మొగ్గిస్తూ చూసుకుంటున్నారు. ఆ తెలివి మిగిలినవారికిలేదు. అమెరికా అలినానికి అంగీకరించినా, వీరు అంగీకరించడంలేదు. అందువల్ల అలినపు రాజకీయ రంగాన వీరు చెప్పితినిపోయినారు. వీరివలన మన జాతీయకర్తులకు రావలసినంత బలంరావడంలేదు.

ఇప్పటికీ కథ. ఇక వేగం పరిస్థితి మారిపోతూ వుంటుంది. మూదాంతమామో.

ఈలోగా అటంబాంబులు ఎవ్వరినీ కాపాడలేవని తెలుసుకోంది. అటంబాంబులు కలవారు వాటిని వినరీతే, వ్యభయం తప్పదు. ఆ వ్యభయంకోసం అటంబాంబుల అర్పెందుకు?

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలమొగ్గు, ఆ దేశనాయకుల వివేకం ఏ దేశాన్నయినా రక్షిస్తుంది- మన సామ్యుక్తికి ఆ వివేకం-అవ్యభయం. మనకదే శ్రీరామరక్ష.

స్థాయిసంఘాలు

(8 వ శ్రేణి కొరవ)

7 వ స్థాయి సంఘం: ఏ రు ప మల్లా రెడ్డి, చెన్నారెడ్డి వెంకటసరసింహారావు, మేడవరం సు బ్ర హ్మ ణ్యం, కల్లూరు

కోటయ్య, ఆ ర వీ ఠి వెంకటరామయ్య, వెన్నా కృష్ణారెడ్డి.

కావలి సమితి
1 వ సంఘం: ఇందువూరు వెంకారెడ్డి, మేడరమెట్ల శేషారెడ్డి, పరిమి రామా నాయుడు, వుట్టంరెడ్డి దళకరరామరెడ్డి, బండి బాలాజినయ్యరెడ్డి, తిరుమలరెడ్డి మారవరావు.

2 వ సంఘం: మారంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి, పాలకుగు పిచ్చయ్య, మన్నెమాల మల్లారెడ్డి, ఇందువూరు వెంకారెడ్డి, గట్లల సుబ్బయ్య, వాసివల్లి అయ్యారెడ్డి.

3 వ సంఘం: రావి వెంకటసరసింహయ్య, తల్లవనేని చెన్నయ్య, శెట్టివల్లి తిరుపాలు, శ్రీమతి వేమిరెడ్డి వసుయంతమ్మ, తింకల మారెండయ్య, దేవరపల్లి రమణారెడ్డి.

4 వ సంఘం: సూరవనేని లక్ష్మమ్మ, జక్కంపూడి సుబ్బయ్య, రావి వెంకమ్మ, కూసం శేషమ్మ, పురిమి వెంకటకరమణారెడ్డి, తిరుమలరెడ్డి రంగయ్య.

5 వ సంఘం: శెట్టివల్లి తిరుపాలు, పాలకుర్తి చిన కల గ య్య, పొటూరు రామయ్య, కాకాణి వెంకటేశు, కామసాని యనాదిరెడ్డి, తల్లవనేని కొండయ్య.

6 వ సంఘం: పుల గం శేషయ్య నాయుడు, వుట్టంరెడ్డి రామిరెడ్డి, తిప్పారెడ్డి రామిరెడ్డి, దొడ్లంరెడ్డి దినమునలారెడ్డి, ఎన్. ఎ. జవ్వారసాహెబ్, కంబర్ల వుల్లయ్యనాయుడు.

7 వ సంఘం: పుత్తులవల్లి రామచంద్రారెడ్డి, కోకల వెంకయ్య, అల్లం పా ఠి గోవిందరెడ్డి, ముమ్మడిశెట్టి వాగభూషణం, రింగారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి, మూలంరెడ్డి పాపిరెడ్డి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టికపర్కూశాఖ - నెల్లూరు
స్ట్రీలు సప్లయికి - టెండరు నోటిసు
 పని పేరు:- నెల్లూరు సర్కిల్ పనులకుగాను స్ట్రీలు సప్లయి చేయుట
 నెల్లూరు - కాళవస్త్రీ - తిరుపతి - కడప.
 నూపరింతుండింగు యింజనీరుగారి అఫీసులో 27-11-1964 తేదిన
 పై పనికి కె. టి. పారములో సిట్టు టెండర్లు తీసికొనబడును.
 టెండరు డాక్యుమెంట్లు అరేదు రూ. 10-20.
 టెండరు డాక్యుమెంట్లు కోరుకుట అలరుతేది 20-11-1964
 టెండరు భరావతు రుసుము రూ. 10,000/- లు.
 -సి. హెచ్. జగన్నోహనరావు,
 నూపరింతుండింగు యింజనీరు - నెల్లూరుసర్కిల్ - నెల్లూరు.

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసిపల్ కోర్టులో
 E. P. No. 181 of 1960. Nellore O. S. No. 119 of 1950.
 నెల్లూరు ప్రిమియర్ బ్యాంకింగారు ... -వాడుకు.
 వాచిక్క లక్ష్మీకాంతం వగయరాలు ... -ప్రతివాడుకు.
 యీ ర్పింది షెడ్యూలు దాకలా స్త్రీ రా స్త్రీ ని 23-11-64 తేదిన
 అపారంగమైన యాలము చేయబడును.
 షెడ్యూలు:- కోవూరు తాలూకా, అల్లూరు పట రి డి క్ష ట ర లో చేరిన
 దండిగుంట గ్యామములో 1, 2 వ్యతివాదులు కాలాదు:-
 వ.నెం. పట్టా బాపకు సర్వీ నెం. విస్తీర్ణం శిస్తు సర్కారుపాట
 (1) 66 మాగాణి 133-A 0-35 2-3-0 రు. 250/-
 (2) 66 66 133-B 1-09 6-9-0 రు. 800/-
 (3) 66 66 550/2 0-90 5-10-0
 (4) 66 66 551/A 2-49 15-0-0
 (5) 66 66 551/B 1-71 10-0-0
 (6) 66 66 551/C 1-98 12-0-0
 3, 4, 5, 6 అయికుములు 1, 2 వ్యతివాదులు నెల్లూరు సహకార
 బాంకు తనబా బ్యాంకి లిమిటెడ్ వారి 10-6-42 తేదిన రూ. 1600/- లకు
 సంవత్సరము 1-5 100-5 రూ. 8-8-0 లు తెలుసు 30 సంవత్సరములు ప్రతి
 సంవత్సరము సవంబరు 1 తేది నాటికి రూ. 145-3-0 లు వంతున చెల్లించే
 అయకంతు లోబడి సర్కారుపాట రూ. 3500/- లు.
 -శ్రీరామగిరి రామమూర్తి - వాదివకీలు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

మంత్ర దానవు

గుండెపోటువచ్చి ఇండియామంత్ర దానవుగారు వాళ్ళు తెప్పపొట్టో కన్నుమూసినాడు కాలవవాహంబో కలిసివాడు యింక కావరాదు.

పొట్టవెట్టుకుంది పూజ్య బాపూశీని అవ్వలించె నెహ్రూఅంతబోజ్జీ కాలమ్మత్తువచ్చి కడవట్లో గూర్చుంటే ఎవరు కాదనెడి యెదురుకోని.

రితైర్లు సారంగపాణి

వవరుకోర్చి నేను ప్రశంసించునేమిట ఇండియాకు కంఠంపండునేని అర్ధరేసి తమ్ము పైకోర్టుజడ్జిగ పంపియుంటే ఏటి ప్రశ్నైలేదు.

మద్రాసు రేషుకా

మనకు తెలిసినట్లు మద్రాసులో పుండి రాసి బాబు పోస్టా వేసినారు. పీదసాదకకరకు వీయ్యుమేలేవంకు ప్రతిది లేవనంకు వస్తులంకు.

ఎన్ని రెట్లమెరుగు యీ ఆంధ్రరాష్ట్రమ్ము కూలికరువులేదు నేటివరకు పోతె కొన్నికొన్ని పాఠశాలలుండొచ్చు క్రొత్తకాపురమ్ము కుడటలకల్.

భూమిశిస్తు

శిస్తుగట్టుకుంటే చేసేదియేముంది దొరతనమ్ము బండి దొర్లబల్లో? కొద్దిగావచ్చుగా పెద్దసంపాఠమ్ము ఈదబల్ల మొండికేస్తుయిట్లు.

మాటసాలుకంటే మనకిల్లా రైతుల్లో వమ్ముగట్టినోడు వడికిపోకడో చూడకోకడో అంతె ఓటివ్వబల్లేద గట్టిపట్టుబడితె గవర్నమెంటు.

రెవరెండు ఫాదర్

పేదసాదలంకు ప్రేమింకు లాలింకు కుక్తి ము క్షినిచ్చి బుట్టగింకు మనసు వెచ్చమ్ముడ మలబారు రెవరెండు కావనంకు పేరు స్వామిలోరు.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

రాజధాని ప్రజలకు చక్కని విదోదాన్ని అందజేయారు. నవంబరు 1 న ర షిం ప్ర భారతలో, నినీనటి ఎల్. విజయలక్ష్మి సృష్ట్యప్రదర్శనంతో కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. కూడిపూడి మం డూ క శక్తం, తరతనాట్యంలో వర్ణం, నాగ సృష్టం అమె ప్రదర్శించి చాటిలోకొన్ని. కూడిపూడి, తరతనాట్యాలు విలిస్తూనేన నాట్య సంప్రదాయాలు. ఈ రెండురంగా లలో ప్రత్యేకంగా సాధనచేసి వున్నత స్థాయిసంఘటనన్న యామిని కృష్ణమూర్తి, కమలాంక్షులలో సృష్ట్య ప్రదర్శనలు ప్రిక్షిందినతర్వాత అన్నంబినికలిపి ప్రవ ర్శనలు యిచ్చేవారి కృషిచూస్తే విరజ్జితా దృష్టి నాట్యసంప్రదాయ స్వ ర్శతలో అనర్జిత వున్నవారికి తృప్తివచ్చును. మైగా సినిమా నాట్యాలకు అలవాటుపడ్డవారికి సృష్ట్యసంప్రదాయాలను పరిపోషించడం కష్టంకూడా కావచ్చును. ఏమైనా విజయ లక్ష్మి ప్రేక్షకులకు నిరాశ కలిగించలేదని చెప్పవచ్చును.

మొదటిరోజు రాత్రి, ఐదవగంట అంద్య అతివృద్ధి సంవదలిచారి "మాటకప్పకు" నాటక ప్రదర్శనంచూసే అవ కాశం

హైదరాబాదు ప్రేక్షకులకు లభించింది. ఈ నాటకానికి ఈ సంవత్సరాంతంలో అంద్యనాటక కళాపరిషత్తు నిర్వహించిన నాటక పోటీలో ప్రథమ బహుమతి లభిం చింది. "మాట కప్పకు" అన్నివిధాల ఉత్తమ ప్రేక్షించిందిన నాటకం. బాత్వాహక నాటక సమాజం ఇంత చక్కగ ప్రదర్శనం ఇ వ్వ డం మన నాటక రంగాభ్యున్నతికి సూచకం. అలాగే రెండవనాడు, మిగతా రెండురోజులు ప్రదర్శించబడిన నాటకాలు ఇంతవరకు హై ద రా బా దు లో చూచిన నాటకాలన్నింటికంటే ఉన్నత ప్రేక్షిలో వున్నాయని చెప్పవచ్చును.

ఈ నాటకాలన్నింటికి ప్రవేశముం క్రిందవచ్చినవారూన్ని వరదలకాదికుల నచాయంకోసం విరాళంగా యివ్వాలని నాటకసంఘం నిశ్చయించింది. అందుకే నేమో, టిక్కెట్లు చాలా హెచ్చుగా పెట్టారు. ఈ వుత్సవాలకు ఇండియన్ నేషనల్ థియేటర్ సంఘా కృష్ణ మ రా లు శ్రీమతి కమలాదేవి ప్రారంభోత్సవంచేయారు. కల కత్తలో ఇలాంటి నాటకోత్సవాలు ఏటా జరుగుతాయి. వారి ప్రదర్శనలకు టిక్కెట్లు లభించడమే కష్టం. కారణం ప్రదర్శనలు అత్యుత్తమమైనవిగా వుండితీరుతాయనే నమ్మకం అక్కడి ప్రజలకుండడమే. కాబట్టి ఇలాంటి వుత్సవాల్లో ప్రదర్శించబడే నాట కాలను ఎంతో జాగ్రత్తగా సెలక్షనుచేసి ఇలాంటి బ్యా తి ని అంద్యనాటకసంఘం కూడా చెందాలని అమె నలచోయిచ్చారు. అనలవో పోలించబడుతుందని ఆశిద్దాము.

శ్రీ గోపాలరెడ్డికి రాయబారపదవి

(మొదటి పేజీ కొరవ)

తిన్న చెల్లెలమూలంగా, కాంగ్రెస్ ఆగ్ర నాయకులు వుపఎన్నికలకు అ త్యం త ప్రాధాన్యత నిస్తున్నారు; సాధ్యమైనంత వరకు వుపఎన్నికలకు అస్పృశంలేకుండా యాస్తున్నారు. అందువల్ల నెహ్రూ, దానప్ప స్థానాలవిషయం తెలసిచే, క్రొత్త వుప ఎన్నికలకు అవకాశం కల్పించకపోవచ్చు. ఈ వ రి స్థి తు ల్లో, శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు రాయబారిగా నియమించబడడే నిజమైతే, అది ఆ వుపఎన్నికల అనంతరమే వుండ వచ్చునని కొందరి పూహ.

ఏ మై తె నే మి శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని వరించబోయేది రాయబారపదవేననాడు. అది కప్పదనికూడా అంటారు. రాష్ట్ర, కేంద్రమంత్రిగా దా దా వు 16 సంవత్స రాలు అధికారాన్ని చుడిచాడిన శ్రీ గోపాల రెడ్డికి, ఈమాత్రపు, ఈకొత్తరంగం అకర్ష డీయంగానే వుండవచ్చు. —మా. రా. వ.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

నింహకం హైకమిషనరుగా అంద్య ప్రదేశ్ మాజీగవర్నరు శ్రీ పి మ సే కా నరూర్ నియమితులయ్యారు. వీరు శ్రీ వి. కె. కపూర్ సుండి యా సంవత్సరాంతంలో దార్జిలింగుకొంటారు.

రెస్టిస్టు కమ్యూనిస్టునాయకులంతా కల కత్తలో గుమికూడారు. వారి మహాసభను జరిపించుకొంటున్నారు. ఈ సందర్భంగా 28 మంది నాయకులను ప్రభుత్వం అందిం చింది. వీరంతా వెంగళియిలే. ముజవర్ అహ్మద్, ప్రమోదానగజ్జ మొదలైనవారు. ఈ రెస్టిస్టులంతా, యామధ్య మరీ బరితె గింది 'బస్టి మే సవాలో' అనే దోరడిలో వ్యవహరిస్తున్నారు.

17 వ రాజ్యాంగ సవరణను సవాలూ చేస్తూ వచ్చిన ఐదారు విడివిట్టను విచా రించి-ఈ సవరణ సాధికారంగానే, సలక్షణంగానే వున్నదని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు

చెప్పింది. దీంతో యిక సద్దుమణిగినట్లే. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ రష్యా క్రొత్త అధినేతలతో సంప్రతింపులు జరిపినవచ్చింది. కారతదేశం విషయంలో రష్యా విదానంలో మార్పు వుండడోదని అమె ప్రకడించింది. మాస్కో మార్పుల తర్వాత అదేశంపోయిన ప్రథమ భారతమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరమ్మ. ఇందిరమ్మ ప్ర క ట న ను మాస్కో నుండి దిగిన శ్రీ దాంగేకూడా భృవవరచాడు.

గోవా బాగ అ తి వృద్ధి చెందేవరకు, ప్రత్యేకంగా వుండవలసినదేనని ప్రధాని ప్రకడించారు. వదేశ్ తర్వాత గోవా తన కవిష్కృతును తాను నిర్ణయించుకునే స్వేచ్ఛ వుంటుందట. గోవా శా స న స క ఏమి చేస్తుందో చూడాలి.

పాకిస్తాన్ అన్ని కలుషపరసవత్తరంగా వున్నాయి. అయూల్ గెలుస్తాడో, తిన్నా సోదరి వి జ యం పొందుతుందోకాని; ఇప్పుడు ఎన్నికయ్యేవారి ప్రాణాలుమాత్రం సురక్షితంగాలేవు. లాహోర్ వద్ద ఒక గ్యాసుంలో విజయనందంలో పూచేగు తుండిన ఒక అ త్య ర్థి ని కాలింపించారు. ఎలక్షణ కొట్టాటంలో యింతెంతోమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ప్రదారకులకు మాత్రం చేతినిండా డమ్మ - రోబాకు రూ. 50 లు కూలితట!

గు ర దా రి వనిచేకాదనే నెపంతో పా కిస్తాన్ చే ఆక్రమంగా వట్టుకోబడి, విదేశ్య శిక్షవిధించబడిన మన సైనికాధి కారి రెస్టెనెంట్ కల్చల్ జి. ఎల్. కట్టా దార్య, శిక్షకాలం పూర్తికాకముందే విడు దల చేయబడినాడు. కట్టాదార్య మనదేశం వచ్చేకాడు.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం తెలుగు జర్నలిజంలో డిగ్రీకోర్సును వచ్చే సంవ త్సరంనుండి ప్ర వేశ పెట్టబో తున్నది. ఇప్పుడు ఇంగ్లీషు జర్నలిజంలో డిగ్రీకోర్సు వున్నది. శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డి అధ్యక్షంలో క్రొత్త క్రొత్త కోర్సులతో, వళకాలతో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ శరవేగంతో అభివృద్ధి కావడం సంతోషదాయకం.

ఇండియానుండి పూర్తిగా వైదొలగిపో యిందనుకొన్న ప్లేగవ్యాధి మళ్ళీ మద్రాసు, రాయలసీమ ప్రాం తం లో పొడనూపు కున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. సేలం, వెల్లూరు, కడప ప్రాం కా ల్లో ఈవ్యాధి కొలచెం జా స్తి గా నే వు న్నట్లు తెలు న్తున్నది. ప్లేగ క్రిములను కలిగివుండే ఎలుకలను డి.డి.టి మందులకూడా యేమి చేయలేకుండావున్నాయట. ప్లే గ వ్యాధి ని నిరోధించే కొత్తరకం మందులను కనిపెట్టు గలరని ఆశిస్తాం.

వారం.....వారం

(5 వ పేజీ కొరవ)

'కామ్రేడ్ కృష్ణమ్, ఇండియాకు మనం సాయపడుతూ వుండడం మందిరే; కాని ఎర్రచైనా ఇండియాలో పున్న ఇవకుతూ వుండినపుడు మనం ఇం డి యా కిచ్చే సా యాన్ని పెద్దబడాయిగా ప్రకడించి, ఎర్రచైనాకూ మనకూ మధ్యరగిలే అగ్గిలో అజ్వాలియడమెందుకు?'

ఈ ఆరోపణకు రష్యా మాజీనియంత ఏమినమోదానమిచ్చేవో మనమెరుగము. కాని, ఈయింకవత్తకాస్త లోగుట్టును పురిస్కరించుకొని స్వతంత్ర - జనసంఘ బృందాలు మన అభినదిధానంపై దండెత్తి వచ్చి, ఎర్రచైనాను సంపూర్ణంగా విరో డించే సాశ్చాత్కూల సామ్రాజ్యవేదనే మన సంరక్షణ సన్నాహం కావలెనని ఆదోశన చేస్తాయి. మాస్కోనుండి మన ఇందిరమ్మ ఏమి వృత్తాంతం తెస్తుందో వినిగదా మనం ఒక నిర్ణయానికి రావలసినది! జవీరంగంగా,

మార్పులేదని మికోయా అమెతో అన్నా డనుకోండి, తెరవనక బాగవతం తెలుసు కునే నీలుందిగా అమెకు?

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

వి. ఆర్. కాలేజీకి సంబంధించినవరకు దాదాపు 10, 15 మంది వుద్యోగులు యీ సంవత్సరం డిపావళి వండుగకాదు చేసు కొన్నది, రోకావలి!

అసలు యారోబారెట్టా వున్నయి? అధిక దరలుకనుక అధికశీతాలకోసం కోర్కెలు కోరే రోజులివి. ఇటీవల రాష్ట్రోద్యోగుల శీతాలను 5 రూపాయలు పెంచారు మన ముఖ్యమంత్రిగారు. మన వి.ఆర్. కాలేజీలో మాత్రం వది, పదిహేను సంవత్సరాల నుండి 60 రూపాయలకు పైబడి శీతాలు తీసుకొంటుండిన నన్ను కారు శీత గా క్షతు ఈనెల నుండి 33 రూపాయలేనట. దాదాపు 20 సంవత్సరాలనుండి హెడ్ గుమాస్తాగా వుంటున్న పొక వుద్యోగికి శీతం 190 వస్తుంటే యీనెల నుండి 160 మాత్రమే! ఇదేమిటి విద్వేషం? శీతాలు పెంచక పోతేపోయి; ఈశీతాలకోతకు అర్హమేమిటి? గవర్నమెంటు గ్రాంట్లు రావడంలేదని, మరేదో సాకులు వుండవచ్చు. కాని ఇదె క్య డి న్యాయం? యిదెక్కడి విధానం? ఎవ రికి తెలియకుండా యిట్లాంటి అనేక విష యాలు జరిగిపోతున్నాయి అక్కడ!

పంబాంగం

కార్తీకమాసము

నవంబరు 5 తేది మొదలు డిసెంబరు 3 తేదివరకు కార్తీకమాసము.

పుష్కర్ ధర్మము

నవంబరు 6 తేది విశాఖారంతుం. 6, 6, 7 తేదులు వృద్ధియుండును. 10, 11, 12, 15, 16, 17, 23, 24, 25 తేదులు వర్షంబురియుయోగము. భరణు నిలకడ, పరస్థితులు చాల వ్యత్యయముగానుండును.

ముహూర్తములు

నవంబరు 11, 13 తేదులు ముహూర్తములు.

నవంబరు తిథులు

- 7 శని తదియ సా. 4-02 గం.వ
 - 8 ఆది దవితి సా. 5-54 గం.వ
 - 9 సోమ వందమి రా. 7-50 గం.వ
 - 10 మంగళవచ్చి రా. 9-41 గం.వ
 - 11 బుధ నక్షమి రా. 11-22 గం.వ
 - 12 గురు అష్టమి రా. 12-46 గం.వ
 - 13 శుక్ర నవమి రా. 1-49 గం.వ
- విమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

The Nellore District SPORTS AND GAMES MEET

NOTICE

It is proposed to conduct the District Sports and Games Meet of Olympic and other popular Games by the Nellore District Sports and Games Association, Nellore from 16th of December 64. Intending teams and individuals are requested to send their entries to the Secretary, District Sports and Games Meet (District Educational Officer, Nellore) by 30-11-64 which is the last day for receipt of entries.

Competitions will be held in the following:-

Games: Foot Ball, Hockey, Badminton Kabadi, kho-kho, Volley Ball, Basket Ball, Weight lifting Tennis singles & Doubles & Criket.
Men Sports: High Jump, Long Jump 100 Metres Dash, 200 Metres dash, 110 Metres Hurdles, Shot put, Discus throw, Jave-line Throw, 4X100 Metres Relay Race, Pole vault, Hop step and Jump & 4X400 Relay Race, 800 Meters Run & 400 Meters Run.
Games: Throw Ball, Tenni-koit, Badminton.
Girls Sports: 75 metres dash, 75 metres skipping, Standing long Jump, Ball Throw.

Entrance fee will be charged for

- (a) Games Rs. 2/- for each game
- (b) Sports Rs. 0-25 nP. for each sports event.
- (c) Tennis Rs. 5/- for singles. Rs. 10/- for doubles.
- (d) Criket Rs. 15/-

[At the rates noted in the bye laws]

Names of players competing in games and sports countersigned by the Head of Department of institution or organisation and the entrance fees should reach the Secretary & Treasurer (Dt. Edl. Officer, Nellore) on or before 30-11-64. Entries received after that date will not be considered.

Draws will be drawn on 2-12-64 at the Office of the District Educational Officer, Nellore at 10 A. M. Representatives may be present.

Competitions are open to all the bonafide citizens of the Revenue District of Nellore.

B SWAMIDOSS, Secretary. **SHRAVANKUMAR,** President.

The Nellore Dt. Sports & Games Meet, Nellore and (Dt. Edl. Officer, Nellore.)

The Nellore Dt. Sports & Games Meet, Nellore and (Dt. Collector, Nellore.)